45րդ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 220 — Կ. ՊՈԼԻՍ 3/16 ՅՈՒՆՎԱՐ 1902 — 6 ՇԷՎՎԱԼ 3 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 1317 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, *Grand' rue de la S. Porte*, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճատտէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղշ.	50
Գաւառներու համար	108 ղշ.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومۀ افكار
صاحب امتياز و مدير مسئولى
اوحانس فريد قيصريان
مطبعه و اداره خانه سى
باب عالى جوارنده ۳۸ نومرولى دائرۀ خصوصه

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ [1]

Գործի մը արհեստը. — Ժիր մարդուն ձեռքն է որ կը հարստացնէ զինք։ Ասի շատ ճիշդ է։ Սակայն կարելի չէ որ մէկը սոսկ իր գործին «մասնագիտական հմտութեամբ վարպետ» մը ըլլայ։ Անի պարտի գիտնալ ո՛չ միայն իր առեւտրական գործերը յառաջ վարելու բարւոք եղանակը, այլ նաեւ գործադրել, որ ունակութեամբ կարելի է ձեռք բերել. և այդ ունակութիւնն իր հետ պիտի բերէ վարժ կարողութիւն՝ իրերն առաջ վարելու և սկզբունքները ճշգրիտ գործադրութեան համար ալ դիւրութիւն։ Առեւտրական ունակութիւնն է որ կ'երաշխաւորէ գործի մը յաջողութիւնը։ Եւ այս ունակութեան ստացումն ալ ժամանակի խնդիր է և արդիւնք է չարունակական կրթանքի և կրկնուած ճիգերու։

Ուրիշ խօսքով՝ ուրիշի մը քով նախապէս իբրեւ աշկերտ գործելով, առաջուց վարժելով իր կարողութիւնները, սկսեալ գործին ամենէն տարրական իրերուն վրայ։

Արդ, աշկերտութեան նպատակն է մասնաւոր գործ մը գործնականապէս և կատարելապէս սորվիլ։ Մարդու մը համար կատարելապէս սորված է չկրնար ըսուիլ՝ եթէ անի գործին բոլոր յարակից մասերուն, ըլլա՛յ մտաւոր, ըլլա՛յ հնաւոր, կապակցութիւն ունեցող իրերուն ծանօթացած, հմտացած չըլլայ։ Աշկերտութեան միջոցին կարեւոր խնդիրներէն մին է, եթէ ո՛չ ամենակարեւորը, ապրանքները գնահատելը. անոնց իսկական արժէքն ուսանիլ, գիտնալ նաեւ թէ անո՛նք ո՞ւր և ի՞նչ գանէ տրուեստակնեալ են, ինչ է գործարանատիրոջ սակը, որոնք են այդ ապրանքին վաճառման գլխաւոր ու […] կեդրոնատեղիները, ինչ է անոնց […] թիւը […] են։

Փ[…]ոլ […]ուած իրողութիւն մըն է որ […]ձակատարներ երբեմն […] և երբեմն […] կամ […] վարձքը աւելի ցոյց […]։ Սակայն նոյն […] «գործի» մարդու […] բաւական չէ։ Նա պարտի գիտնալ շատ աւելի քան զոր իր գործը կը պահանջէ։ Անշուշտ դիւրին չէ այս ծանօթութիւնները ի[…] ստանալ. սակայն ուր կամք կայ, հոն ճամբայ կայ։

Պարոն 31 տարեկան եղած ատեն իր հօրեղբօր յորդ Պուրլէյի, գրած նամակի մը մէջ կ'ըսէ. «Ի՛նչ գիտութիւն որ իմ գործիս սահմանին մէջ կ'իյնար, ստացած եմ»։ Ո և է առեւտրական կամ արհեստաւոր անձ գործին հետ կապակցութիւն ունեցող բոլոր զբաղումներուն նկատմամբ ծանօթութիւն մը ունենալու է. իսկ ընդհանուր ծանօթութիւն մը ընդհանուր գործերու և վաճառականութեան վրայ. վասն զի ամէն ոք իր կեանքի ընթացքին մէջ օրը օրին, յաճախ, կամաց կամաց, այսօր չէ վաղը, իր գծած շաւղէն ու ծրագրէն դուրս ուրիշ անձերու հետ ալ գործ և յարաբերութիւն պիտի ունենայ, և առանց այս ծանօթութիւնն ու հմտութիւնն ունենալու չի կրնար յաջող և գոհացուցիչ կերպով յարատեւել։

Բաց աստի պիտի պատահին չափազանց մրցումներ և ուրիշ բազմաթիւ պարագաներ, զորոնք թէեւ դժուար է սկիզբէն երեւակայել, բայց իր գործերու անկման պատճառ պիտի ըլլան։

Եւ նա՝ որ այս ծանօթութիւնը կը ստանայ, աւելի դիւրաւ պիտի կարենայ որդեգրել ի հարկին ուրիշ գործ մը քան թէ անիկա որ զանց ըրած է այս շրջահայեաց կանխամտածումը։ Երբ Նաբոլէոնի օրէնքներն ու հրամանագրերն ջախջախեցին Անգլիոյ ծովածաւալ վաճառականութիւնը՝ Անգլիացի վաճառականները խորտակելով, անկէց վերջ որոշեցին որ իւրաքանչիւրն առեւտրական երկու տարբեր գործեր ընէ և հետամուտ ըլլայ։ Բաց աստի մարդ այս ծանօթութիւններն ունենալու է թէ՛ իր և թէ՛ յաճախորդներուն օգտին համար ու խօսք տալու համար թէ՛ խաբելէ և թէ՛ խաբուելէ։

Երբ մէկը ապրանքի մը ո՛չ տեսակը ո՛չ անոր արտադրութեան կամ արուեստակութեան վրայ և ո՛չ ալ անոր իսկական երէկուան կամ այսօրուան ընթացիկ գիներուն վրայ որոշ գաղափար մը չունի, կամ զուրկ է վերջապէս ապրանք մը գնահատելու կարողութենէն և հմտութենէն՝ շատ չանցած իր ունեցած վարկն ու յաջողութեան համար գծած ծրագիրը պիտի ջախջախուին, ջուրն իյնան, ամօթ և խայտառակութիւն միայն թողլով իրեն։ Ասի մեծ թերութիւն մըն է զոր ծածկել դիւրին բան չէ։ Որովհետեւ, հակառակ պարագային, անի ստիպուած է ստորին կարգի ապրանք մը իբրեւ գերագոյն և լաւագոյնը ծախել, ինչ որ վատ համբաւ մը ստանալու և յաճախորդներն ի բաց վանելու ամէնէն կարճ և ապահով ճամբան է։ Եւ այս տեսակ թանկագին և օգտաշատ վարժութիւնները յաւէտ պատանեկութեան և երիտասարդութեան տարիքին մէջ կարելի է ստանալ։

Այն՝ որ կանուխէն կը վարժուի, շատ կ'օգտուի. չափահասութեան և տարէց ժամանակի մէջ կը դժուարանայ, որովհետեւ երիտասարդութեան հասակին մէջ մտքի կարողութիւններն ու զգայարանքները շատ աւելի զօրեղ և ամփոփ կը գործեն՝ քան թէ յառաջացեալ հասուն տարիքներու մէջ։

Եւ այս կանուխ հասակին զգայարանքներու վարժութիւնը մանաւանդ ու շատ աւելի արժէք մը ունի։ Այս միջոցին հնդկական սուր դիտողութիւնն ու կոյրերու նուրբ շօշափումը հարստութեան գանձարաններ են։ Սակայն եթէ մէկը կը փափաքի տեւական յառաջդիմութիւն մը ունենալ գործի շարունակական ընթացքին մէջ, պէտք չէ փափագի՝ որ հակառակ իր աչքին ու երեւակայութիւնը շլացնող, բոցավառող հրապոյրներուն՝ մտնէ մեծաքանակ վաճառականի մը քով։ Այս մասին փոքրաքանակ մթերանոց մը, ուր բաղդատաբար ապրանքներու աւելի ճոխ պէսպիսութիւն մը կայ, զգայարանքներու զարգացման, ապրանքներու գնահատման, յաճախորդի հետ վարուիլ գիտնալու և ուրիշ բազմաթիւ յատկութիւններ և առաւելութիւններ՝ որոնք գործի մարդէ մը կը պահանջուին, այս մասին կ'ըսեմ փոքրաքանակ մթերանոց մը լաւագոյն դպրոց մըն է քան մեծաքանակ վաճառատուն մը։

Որովհետեւ մեծաքանակ վաճառականը գործարանատէրէն երաշխաւորութեամբ կը գնէ. և հաճութեան գլխաւոր սակը սակն է։ Նա ալ փոքրաքանակին պիտի վաճառէ նոյն երաշխաւորութեամբ առանց ապրանքին մանր մունր թերութիւնները կամ առաւելութիւնները գիտնալու կամ կարենալ որոշելու. փոքրաքանակն ալ կրնայ ընդունիլ կամ մերժել առանց պատճառ մը ցոյց տալու մեծաքանակին, և հետեւաբար, հոս, մեծաքանակ վաճառատան մէջ աշկերտող պատանի մը կամ երիտասարդ մը ո՛րչափ ալ ուշադիր ըլլայ, որչափ ալ գիտէ, չի կրնար բան մը, տարբերութիւնը կամ պատճառը հասկնալ, ուրիշ խօսքով, չի կրնար որոշել ապրանքին տեսակն ու իսկական արժէքը, չի կրնար սորվիլ այն բանը՝ որուն համար կ'աշկերտէ։

Այսպէս չէ սակայն փոքրաքանակ վաճառատուն մը։ Անի փոքրաքանակին համար բոլորովին տարբեր է։ Ս[…] կ[…]ղէտ տանտիկինը՝ որ փոքրաքանակին յաճախորդը կրնայ ըլլալ, այնքան դիւրահաւան և սակաւախօս չէ. անի, տանտիկինը, անանկ ֆր[…] խօսքերու կտորտանքներ և ատոնց նման յաճախորդին մտքին վրայ ազդող խօսքեր չի լսեր, չի հասկնար, երաշխաւորութիւն և ատոնց նման վաճառականագիտական պայմաններ կամ ձեւակերպութիւններ ալ չեն գոհացըներ զինք. իրեն ականջը չեն մտներ. բաւական է որ անի իր գնած ապրանքը անգամ մը փորձէ։ Անի կերպասի մը ներկը փորձելու համար ունի կտոր մը ճերմակ կտաւի պատառ, նախապէս կտոր մը օճառ կ'առնէ թաշկինակ լուալու, ջուրով փրփրցնելու, և ուրիշ ապրանքներու համար ալ իրենց համեմատ փորձեր, ու վա՛յ է եկեր այն փոքրաքանակ վաճառականին գլուխն՝ երբ փորձերը աննպաստ հետեւանք ունենան. վասն զի այդ միակ կնոջ փորձը և համոզումը բաւական է որ ամբողջ թաղին և թաղեցիէն […] բովք քաղաքին կիներուն ականջին հասնի, արձագանգ գտնէ և համոզէ թէ Ա. Բ. Գ. ազային այս ու այն ապրանքները շատ վար տեսակէն են, կեղծ են եւն. եւն.։

Ահա՛ դրական փորձ մը և իրաւացի գանգատ մը՝ որուն դէմ ո՛չ ոք կրնայ առարկել։ Եւ դժուար չէ գուշակել՝ թէ այսպիսի փոքրաքանակ վաճառատանի մը վիճակն ու վախճանն ինչ կրնայ ըլլալ։ Ասկէ զատ, յաճախորդներն ունին զետ հազար ու մէկ տեսակ փափաքութիւններ և առարկութիւններ որոնք ո՛չ ոք կը խորհի թէ փոքրաքանակ վաճառատան մը վրայով անցնի կ'ունենան դիտողութիւններ և առարկութիւններ՝ որոնց նման երբեք չպիտի լսէր մեծաքանակ վաճառատան մը մէջ աշկերտող երիտասարդ մը. հետեւաբար, սոսկ հարեւանցի ծանօթութիւն մը պիտի ունենար. ու երբեք զգալի և հիմնական յառաջդիմութիւն մը պիտի ընէր։

Փոքրաքանակ վաճառատան մէջ է որ աշակերտը պիտի ուսանի ապրանքի մը նախնական գինը ու վրադիր շահը։ Հո՛ն է որ պիտի սորվի շահն ու վնասը և պիտի հետազօտէ ապրանքներուն իրարմէ ունեցած տարբերութեան պատճառները. գինը, գանէ, տեսանէ՝ թէ ո՞ւր է, ո՞ր կէտին մէջ, ո՞ր պարագային մէկ ապրանքին միւսին վրայ ունեցած առաւելութիւնը կամ թերութիւնը, և, եթէ իր դիտողութիւններուն մէջ զգուշաւոր է, զանոնք գնահատող բաղդավարժ զառոզութեան մը, դրամագլուխներէն մեծին և կարեւորին, «Ոսկի պիլէզիկ»ի մը կը տիրանայ։

Փոքրաքանակ վաճառատունը մը գործի մարդուն համար նախնական, բայց ամէնէն ապահով ու լաւագոյն դպրոցն է որուն չրջանաւարտի վկայականը ամենէն յարգելին և ամենէն վաճառականն է։ Մեր նիւթէն դուրս նկատելով, հոս զանց կ'ընեմ նկարագրել մեր մէջ աշկերտողներու, որոնք անհամբեր թիւ մը կը կազմեն, ստորին ու սորկական վիճակն ու պայմանները՝ որ զաւեշտաթերթի մը կրնան առատ նիւթ մատակարարել. սակայն ինձ համար ծածկելէ աւելի արգահատելի են։ Աս այսպէս է, թէ՛ Պոլսոյ մէջ ըլլայ և թէ՛ գաւառները։ Երբե՛ք բարեփոխում. Նոյն իսկ եթէ աշկերտողը դրամական վճարում ալ ընէ [1]։

Ս. Գ.

[1] Ներթական գործի մը հետեւողն (սովրելու)՝ ուսման հետեւողէն (աշակերտ) որոշելու համար «աշկերտ» մակդիրով կ'որակենք։

[1] Հոս ի՛նչ որ վաճառականական աշկերտութեան համար կ'ըսենք. նոյնը ճշմարիտ է նաեւ աշխատութեան միւս բոլո՛ր ճիւղերուն հազար ու մէկ տեսակ բաժանումներուն և ճիւղերուն համար, ըլլա՛յ տնտեսական, ըլլա՛յ գիտական և ըլլա՛յ արհեստական։

ՆՈՅՆ

ՊԱԼԱ-ԿԷՍԻ

Կեսարիայէն դէպ ի արեւելք 3 ժամ հեռաւորութեամբ հիւսիսահայեաց զառիթափի մը վրայ ծառաստաններու ու այգեստաններու մէջ խորն ինկած իբր 200 տնուոր հայաբնակ գիւղ մըն է։

Այս գիւղին արեւելակողմն են Ս. Դանիէլի վանքը, որուն վանահայրն է Տ. Ստեփաննոս Սրբազան, և Ս. Կարապետի վանքը, առաջինէն 10 վայրկեան հեռի, ո՛ւր Տ. Տրդատ սրբազան 10ի մօտ որբ ու աղքատ պատանեակներու հոգեւոր, մտաւոր և մարմնական կրթութիւն կու տայ, Հիւսիսային կողմն է Մասօն (Մանճրըղն)։

Ջուրը առողջարար, օդը ընտիր ու սքանչելի է, մանաւանդ գեղածիծաղ մայիսին։ Կեսարացիք մեծաւ մասամբ հոս կ'անցնեն ամառ եղանակը, անյագաբար ծծելով օդը ու գունագեղ ծաղկանց հոտը։

Թէ՛ իգական, թէ՛ արական սեռը տարւոյն քառեակ եղանակներուն ժըրաջան մրջիւնի նման մեծ ոգեւորութեամբ շարունակ կ'աշխատի ու կը ապրի։ Այրերը համակ երկաթէ գործիքներ կը դարբնեն և կամ հողէ ամաններ կը կերտեն։ Այս արտադրութիւններէն մեծ քանակութեամբ շատ քաղաքներ կը ղրկուին. և շրջակայ գիւղերէն ու քաղաքներէն կը յափշտակուին։

Քանի որ մեր աշակերտաց Սատիգաս (անուամբ չըսենք, աշակերտաց ամէն թերութեանց ի պատիժ բերաննին կարմիր պղպեղ լեցնելով կ'ուսուցնէր) դասատուէն նոր ազատուած և դպրոցնիս գոհացուցիչ վիճակի մը հասած է, կ'արժէ քանի մը տող ալ այս առթիւ գրել։ Արժ. Տ. Գրիգոր Տէր Հ[…] և հոգաբարձուաց անվհատ ջանքերով պաշտօնի հրաւիրեցին Պօղոս էֆ. Տէմիրճեանը։ Սա Կիլիկիոյ սաներէն ըլլալով 8-10 տարիէ ի վեր ուսուցչութեամբ կ'զբաղէր։ Իր փորձառութիւնը և ջանասիրութիւնը այժմէն գոհացուցիչ արդիւնքներ կը խոստանան, որու օգնականը և եկեղեցւոյ դպիրն է Նազարէթ էֆ. Տ. Կարապետեան։ Երանի՜ թէ գեղացիք չալիկ փոխելու նման շատ շուտ դասատու փոխելու յամեմայութեան ախտէն չի վարակուելով գիտնային իր պաշտօնին գիտակից ուսուցիչը քանի մը տարի պահելով անկէ օգտուիլ։

Պ. Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Պալա-Կէսի,

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ

ԷՏԻՐՆԷ.— Մեր Մեծ. գործակալ Յովհաննէս Սիմոնեան էֆ.ի դիմելով կարելի է բաժանորդագրուիլ «Մանզումէ»ի։

ՄԱՐԶՈՒԱՆ.— Աւետիս էֆ. Կիւլպէնկեանի դիմելով կարելի է «Մանզումէ»ի բաժանորդ գրուիլ։

ԱՆՃԱՆԱՉ ԴԷՄՔԵՐ

ԳԱՓԻԿ ՑԱՔԻՐ

Ջուարճախօս, անկեղծ, խոհեմ ծերունի, ձեռքին ղոթօն, աչքին ակնոց նա ունի, խորշոմները շատ են դէմքին իր չորուկ, ճերմակ պեխով դեղին ունի նա մօրուք, գլուխ մը մեծ, փայլուն աչեր գոհարի, չէնչող քնոյթ դէմքին վրայ կը վառի, Թիզ մը հասակ, երբոր անցնի փողոցէն, մեծ ու պզտիկ իրենց գոներ կը գոցեն... ինք հոգ չըներ սակայն ատոր ինչ կ'ըսէք, միշտ զուարթ է, ուրախ իրեն դէմքը սէգ։ Խելացի է ատոր համար փաստ չուզեր, խրատ հարցնենս զիացէք իրեն շատ... կուզէր։ Անկեղծ է շատ, արթուն մտքի միշտ նա տէր, ատոր համար զինքը կ'ատեն ո՛հ շատեր, կարգապահ է, թուղթ ու գրիչ կաղամար, իր քովն է միշտ աչուն, ձմեռ ու ամառ. տառապ կու տայ շատ կը կարդայ լրագիր, վասահ եզէ՛ք ամէն թերթի համակիր։ Հին ու Նորի կառւոյն ականջ չի կախեր, առտի անոր նիւթեր երբեք չի քաղեր։ Պապա մարդ է Գափիկ Ցաքիր խելացի, բայց ի՛նչ ըսել երբ կարօտի չոր հացի, երբոր չունի մարդ մարդասանք, ընտանիք, բնակելու ու երբ չունի տեղ տանիք. ինք միշտ զուարթ ապրին անդին թափառի անօգ, անհոգ, միշտ... գոհացող, միշտ բարի։

Իր գործն է միշտ թաղուիլ մէջը գրքերու, հոգէ, ցաւէ, տառապանքէ միշտ հեռու։ Բարեկամ մը երբոր զինքը այցելէ՝ հա չի կենար իրմէն խորհուրդ հայցելէ, խրատներու հոսուն աղբիւր իր բերան, խրատներէն ալ դուն քաղէ դասեր հա՛ն, Սահմոսեան իր ձայնով երբոր անեղ նա խօսի, բերնէն մեղրի պէս անուշ, քաղցր բառեր կը հոսի. իր ճառ երկար չի քշեր, շատ կ'ատարտէ, լսեցէ՛ք ինձ, շատ պատուական, լաւ մարդ է։

Գրիչ ունի, փայլուն ճառեր նա անբաւ, բայց չի գրեր ու չի շահիր նա համբաւ. հիներուն հետ կարծիքներով միշտ հաշտ է. իսկ նորերուն նոր յօդուածը կը պաշտէ, «մրոտելու չունիմ կ'ըսէ ես փափաք ու գովելու շատերու պէս մեծ պապակ»։ Բերայի մէջ անուն ունի, Խիկար է ան այն տեղի, իր պատկերը հանելու ճիգս չէ՛ է՛հ անտեղի։

Անոր գիրէն հատ մը ունիմ հեզ տողեր, անոնց արժէք մնաւ ես չեմ ներբողեր, դուք դատեցէ՛ք, ձեզի ցոյց տամ կը կարդա՛ք, դուք որ սիրէք անկեղծ խօսքեր անպարտակ.

«Նոր գրողներ, աղուոր տղա՛ք. ձեզ կ'ըսեմ. խելօք եղէք քնոյթի տէր հեզ վսեմ, ինչո՞ւ համար ձեր պայլերուն մաքի տէր, վարպետներնուդ յարգն ու ի[…] չէք գիտամ այն նամակները զորս ծաղրածուները ստեղծանութեան կը ղրկէին դատին բոլորովին օտար եղող այլ և այլ մարդիկ յայտնանշելով։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ (15)

ԿՈՐՈՆ

ԺԱՎԷԼ

ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Գ.

ԴԻՄԱԿԻՆ ԵՏԵՒ

—Ոչ, Մարսէլ, անշուշտ պիտի ըլլամ... բայց ա՛լ ուրիշ զոհ չպիտի ընես... ժամանակը եկաւ մօրս ըրած երդումս բանելու...

Նստաւ գրասեղանին առջեւ, տենդոտ կերպով քանի մը տող գրեց, պահարանի մը մէջ դրաւ, ու վրան հասցէ մը գրեց...

Ցետոյ մէկէն ի մէկ միտքը բան մը ինկաւ,

—Թերեւս անխորհուրդ բան մը պիտի ըլլար սակա նամակատունին յանձնելը։ Ես ձեռքով տանիմ...

Հետեւեալ առտուն ժամը իննին ատենները, Մարթ որ Լիւսան դուրս կ'ելլէր վիլլայէն, կառք մը կը կանչէր և կառապանին «Մօնրուժ... Բօրթ տ'Օրլէան... անմիջապէս...» ըսելէն յետոյ փակուեցաւ կառքին մէջ որ մեկնեցաւ զինքը քաշող ձիերուն վազքովը։

Մարթի բռնած կառքը հազիւ ճամբայ ելեր էր երբ վիլլային գրեթէ դիմացը գտնուող օթէլէ մը գահավիժօրէն մէկը դուրս ելաւ...

Տր. Մարսէլն էր, ցատկեց ինքն ալ պարապ անցնող կառքի մը մէջ։

—Կառապան, ոսկի մը քեզի, եթէ աչքէ չի կորսնցնես սա վարէն գացող կառքը։

—Գլխուս վրայ, վարպետ, հասկըցայ թանձրաքանից կառապանը։

. . . .

Առջի գիշերը Մարթէն բաժնուած ատեն, տօքթօրը շատ անհանգիստ էր... միտքը դրեր էր հսկել իր սիրուհիին վրայ, գիտնալու համար թէ ինչ պիտի ընէր անիկա...

Զինքը Մօլիտոր փողոցը բերող կառապանը ճամբելէն յետոյ, գիշերուան համար կահաւորուած տանը մէջ սենեակ մը վարձեր էր, և առաւօտուն կանուխ, թաքստի մտեր էր պատուհանին վարագոյրներուն ետին։

Կառքին մէջ, Մարսէլ կը մըրմռէր։

—Իրաւ որ, կ'ըսէր ինքնիրեն, շատ աղէկ ըրեր եմ զինքը լրտեսելու... բացարձակապէս պէտք է գիտնամ թէ ո՛ւր կ'երթայ...

Դ.

ՄԱՅՐ ԱՆՏՈՒԱՆ

Ութը օրէն աւելի կար որ քրջ[…] Բիկօլէ ժամէլ փողոցի շէնքին մէջ մարդու կոտրներ գտեր էր, և սակայն, ինչպէս կ'ըսէին օրաթերթեր, դատը քայլ մը առաջ չէր գացեր։

Ասիկա տեղեկութիւններու պակասութենէն չէր սակայն։ Ընդհակառակը անձրեւի պէս կը տեղային անոնք ապահովութեան պալատը։

Ամէն առտու, Պ. Քարտէքին գրասեղանը անխուսափ կ'ըլլար գրեթէ այս խորհրդաւոր դատին յառաջ բերած նամակներու դէզին տակ։

Եւ միւս չարունակաւոր դատերու մասին գլխաւոր քննիչներուն լաւծին պէս, օրական խնդիրները կարդարածին պէս, Ապահովութեան տեսուչը, անխոնջ խուզարկողի բանէ մը չի կասող սքանչելի համբերութեամբը, կը կարդար այլազան արձակներու այս բոլոր նմոյշները։

Ինչ որ իրեն քիչ շատ լուրջ երեւար, գունաւոր մատիտով մը կը նշանակէր, միտքը դնելով նորէն աչքէ անցընել զանոնք ստորագրողին կամ անստորագիր ձգողին — անստորագիր նամակները միւսներէն շատ աւելի էին — պահանջած խուզարկութիւնները հրամայելէն առաջ։

Պ. Քարտէք բան մը չէր թողուր առանց աչքէ անցընելու, մինչեւ անգամ այն նամակները զորս ծաղրածուները ստեղծանութեան կը ղրկէին դատին բոլորովին օտար եղող այլ և այլ մարդիկ յայտնանշելով։ Դժբաղդաբար լեզէոն կը կազմեն այս դէչ ծաղրածուները, որոնք թօհաֆ կը գտնեն այս կերպ ի փնաս արդարութեան զուարճանալը, առանց դատական տեղեկութիւնները շատ մը հանդարտ մարդոց՝ քննութեան մը անհաճոյութիւնները, ձանձրութիւնները կը պատճառեն, որոնք որքան ալ գաղտնաբար կատարուին, կ'իմացուին նորէն թաղին բամբասողներէն, դռնապաններէն, բան գործ չունեցող պառաւ աղջիկներէն, որոնց բերանը առանց բան մը ինկածին պէս, ծրի լրագիր կը դառնան ամէնուն պատմելու համար։

(Շարունակելի)

տեր։ Արհամարհոտ, քէչ չար չեղաք, չի տեսաք. Թէ խնկելու բուրվառներ կան չատ տեսակ։ Զիրենք, տղաք, յարգել գիտցէք, մինչտ յարգել, որպէս զի դուք խօսիլ կրնաք անարգել։

«Իսկ դուք հինար, մեծ վարպետներ ու ճարտար, մեղմել կըցէք ձեր զայրոյթն անարգար, ունեցէ՛ք, մինչտ բարձր, ներող, վեհ հոգի երբ ձեր սիրտը [illegible] է [illegible] մորմոքի, դեռ փոքր են կ'ըլլան մի օր մեծ մարդեր, այդպէս մեծ մեծ, խոշոր խոշոր չեն բրդեր խնդրեմ առէք ձեր գրիչը քաջաբար ու գրական զարկէք հոգին... ձեր տապար։»

ԲԱՐԲԱՌՈՒՆԻ

ԽԱՐԻՃԻՅԷՆ

ԹՐԱՆՍՎԱԼ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ. — Ժէնէրալ Տէվէթ՝ գումանտասը ալթընտա պիր չօգ Պօէր պուլունտուղը հալտէ, Դրօնչիթաուրն չիմալընտան տէմիր եօլու խաթթընը կէչմէք իսթէմիշ իսէ տէ, Ինկիլիզլէր թարաֆընտան բիւսկիւրթիւլմիշ տիր։

Ժէնէրալ Տէվէթին թէքրար տէմիր եօլը խաթթընը կէչմէյէ թէչէպպիւս իտէճէյի զանն օլունուեօր։

Աժանս Րէօյթէրին իսթիխպարընա նազարէն, Ինկիլթէրա հարպիյէ նէզարէթի՝ Անթիլ ատալարընտան պուլունան Անթիկօա ատասընտա, Պօէր գաաընլարը իչուն պիր էուասսի գարարկեահ թէէսիսինէ գարար վէրմիշ, վէ մինասիպ պիր եէր ինթիխապը իչուն, մէզքիւր ատաեա պիր զապիթ կէօնտէրմիշ տիր։

—Թրանսվալ վալիսի Լօրտ Միլնէր՝ Եօհանէսպուրկտա իյրատ իթտիկի պիր նութգտա, Ինկիլթէրա՝ Պօէրլէրին մահվ իթմէք արզուսընտա օլմատըղընը վէ պէլքի Պօէրլէրին հաքիմ պիր միլլէթ տէնիլիր իսէ տէ, եինէ գուվվէթլի վէ նիւֆուզլու պիր ունսուր օլմասընը արզու իթտիկինի, վէ պիրտէ Եօհանէսպուրկ չէհրինին իլէրուտէ քիւրրէի արզըն էն ճէսիմ չէհրլէրինտէն պիրի օլաճաղընը, վէ Եօհանէսպուրկ պէօյիւտիւքճէ(?), Թրանսվալ տախի մամուր օլարագ Ինկիլթէրանըն գուվվէթ վէ սաթվէթինի արթըրաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։

ՃԷՄԱՀԻՐԸ ՄՈՒԹԹԷՖԻԳԱ ՎԷ ԱԼՄԱՆԻԱ. — Ալմանիա իմբէրաթօրը՝ Ամէրիգա բէյիսը հիւքիւմէթի Մ. Րուզվէլթէ աթիտէքի թէլէկրաֆնամէյի չէքմիշ տիր։

«Եաբտըրմագտա օլտուղըմ եէնի պիր եաթըն, տէնիզէ ինտիրիլմէսի վէ իսմինին թէսմիյէսի րէսմինտէ կնքամայրը վազիֆէսինի իֆա իթմէք իւզրէ, քերիմէնիզի կէօնտէրմէնիզէ րիզա կէօսթէրմէնիզդէն տօլայը սօն տէրէճէ միւթէչէքքիրիմ։

Մէզքիւր րէսմտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ, Հօէնձօլէրն նամ վաբօր գումանտանընա լազըմ կէլէն էմրլէրի վէրտիկիմի պէօյիւք պիր մէմնունիյէթլէ պէեան իտէրիմ։

Ամիրալ բրէնս Հանրի տը Բրիւս՝ Հօէնձօլէրն եաթընա րաքիպէն Նիւ-Եօրգա կիտէրէք, եէնի եաթըն տէնիզէ ինտիրիլմէսի րէսմինտէ պէնիմ նամըմա հազըր պուլունաճագ, վէ պու մինասիպէթլէ, կէրէք Մինձթէմէհի Ամէրիգաեա վէ կէրէք րէիսինէ, տօսթանէ հըսսիյաթըմը թէպլիղէ թէրճէման վէ վասըթա օլաճագ տըր։

Մ. Րուզվէլթ՝ պու թէլէկրաֆնամէյէ ճէվապէն, ալմանճա օլարագ աթիտէքի թէլէկրաֆնամէյի չէքմիշ տիր։

«Զաթը հաշմէթմէապընըզըն Նիւ-Եօրգտա ինշա իթտիրմէքտէ օլտուղու եէնի եաթըն տէնիզէ ինտիրիլմէսի րէսմինտէ, քերիմէմ թարաֆընտան կնքամայրըգ վազիֆէսի իֆա օլունմասը, սըրատա հազըր պուլունմագ իւզրէ, Հօէնձօլէրն եաթընը Ամէրիգաեա կէօնտէրմէնիզ գարար վէրմէնիզտէն տօլայը, սօն տէրէճէ մէմնուն վէ մէսրուր օլտում։

Սիզի Թէէմին իտէրիմ քի, պուրատա կէօնտէրմէնիզ գարար վէրտիկինիզ բրէնս Հանրիյէ կէրէք զաթը Հաշմէթմէապընըզ վէ կէրէք Ալմանիա գավմընըն աէտէթի հազըրընտա, պէնճէ մէքթում օլտուղըմ սամիմի վէ խայրխահանէ հըսսիյաթըմը պիլդիրիպ պէեան իտէճէյիմ։

ԹԷՕՏՕՐ ՌՈՒԶՎԷԼԹ

ԱԼՄԱՆԻԱ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ. — Ինկիլթէրա միւսթէմլէքեաթ նազըրը Մ. Ձէմպըրլէյն՝ Պիրմինկամտա իյրատ իթտիկի նութգտա տէմիշ տիր քի. «Պազը րէսմի տաիրէլէրտէ, Ինկիլթէրա ալէյհինտէ բէյտա օլան խուսումէթքեարանէ հըսսիյաթըն կէօսթ

Թարաֆընտան տուչխինլիմէքտիքինի(?) վաքը օլան պազը իֆատաթա խիլաֆ օլունտուղունը բէք ալէա պիլիեօրում։ Պէն՝ նէ սէօյլէտիմ սէօյլէտիմ. սէօյլէտիքլէրիմ հիչ պիրիսինի կէրիէէ ալմամ, հիչ պիրինի տէ տէնիլուրմէմ։ Պունտան պաշգա, սէօյլէտիքլէրիմին հիչ պիրինի միւտաֆաասա լիւզում կէօրմէմ։

Կէօսթէրիլէն նիւմունէյէ իմթիսալ իթմէք իսթէմէեօրում. պէն՝ պիր խարիճիյէ նազըրընա տէրս վէրմէք իսթէմէտիկիմ կիպի, էօյլէ պիր զաթտան տէրս տախի ալմագ իսթէմէեօրում։

ՎԱՍԱԹԻ ԱՄԷՐԻԳԱ. — Մանագուատան իչար օլունտուղունա նազարէն, Հօնտիւրաս ճումհուրիյէթի սապըգ րէիսի Մ. Պասիէչ կէօեա Նիգարագուատա պիր գուրըլտըլը չըգարմագ իսթէտիկի զանն իլէ, պիր վաբօր իչէրիսինտէ իքէն, մէզքիւր չէհրտէ թութուլմուշ տուր։

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ 1901 ՍԷՆԷՍԻ ՎԱՐԻՏԱԹԸ. — Ֆրանսանըն կէչէն 1901 սէնէսի վարիտաթը՝ պիւտճէ թախմինաթը իլէ 1900 սէնէսի թահսիլաթընա նիսպէթլէ, օլտուգճա միւհիմ պիր աչըգ կէօսթէրմիշ տիր։

Ֆիլվագի վարիտաթ՝ պիւտճէ թախմինաթընտան 111,235,244 վէ 1900 սէնէսի ումումի վարիտաթընտան 167 միլիոն 150,600 ֆրանգ էքսիք պուլունմուշ տըր։ Պունըն սէպէպլէրինէ կէլինճէ, 1900 վէ 1901 սէնէլէրինտէ չարապ մահսուլունըն ֆէվգէլատէ պօլ օլմասը՝ խարիճտէն կէթիրիլէն չարապ կիւմրիւք րէսմինտէն 31 միլիոն, մէշրուպաթ րիւսումընըն թէնզիլաթընտան(?) [illegible] սինտէն 65 միլիոն վէ չէքէր մահսուլաթընա տաիր գապուլ իտիլէն եէնի գանունըն լաեիհասընըն թաթպիգ օլունմասընտան 41 միլիոն ֆրանգ աչըգ չըգմըշ իսէ տէ, սաիր վարիտաթտա կէօրիւլէն 26 միլիոն ֆրանգ ֆազլա՝ պու աչըղը պիր տէրէճէյէ գատար խաֆիֆլէթմիշ տիր։

ՖՐԱՆՍԱՏԱ ՏԷՀՇԷԹԼԻ ԳԻՐ ՃԻՆԱՅԷԹ. — Ֆրանսատա պուլունան Սէնթ Էթիէն չէհրինտէ, տէհշէթլի պիր ֆաճիա զուհուր իթմիշ տիր։ Պունտան պիր գաչ այ էվվէլ, տուլպէր պիր գըզ իլէ էվլէնէն պիր ֆուրունճը՝ զէվճէսինին սատագաթսըզլըղընա տաիր պիր թագըմ իմզասըզ մէքթուպլար ալարագ, պունլարտան թամ պիր գանաաթ հասըլ իտէր։

Կէչէնլէրտէ զէվճ վէ զէվճէ մինագաշա իթմիշլէր վէ ֆուրունճը՝ սօն տէրէճէ հիտտէթլէնէրէք, զէվճէսինի գաթլ իթմիշ տիր։

Հէրիֆ՝ հիտտէթի կէչէրէք, քէնտինէ կէլտիկինտէ, եաբտըղը իշին տէրէճէ մէսուլիյէթ կէթիրէճէյինի տիւչիւնմէքէ վէ ճինայէթինի մէյտանա չըգարմամագ իչուն, պիր չարէ արամաղա պաշլար։ Մէրգում՝ ֆուրունունը միւքէմմէլէն եագար, վէ զէվճէսինին նաչըղը ֆուրունա աթար։ Նաչըն քիւլլիյէն եանմըն կէօրիւր կէօրմէզ, ֆուրունըն իւսթինէ չըգարագ, քէնտի քէնտինի ասար։ Պու ֆաճիա՝ ֆուրունտա պազը քէմիքլէր, պիր գաչ անասըթար վէ սաիրէ չըգմասը իլէ անլաշըլմըշ տըր։

Մ. ԺԱԳ ՊԼՕԽ. — Րուսիա չուրայի տէվլէթի ազասընտան Մ. Ժագ Պլօխ՝ ախիրէն Վարչօվատա վէֆաթ իթմիշ տիր։

Մ. Պլօխ՝ մուհարէպէլէրին էօնի ալընմագ իչուն իյրատ իթտիկի պիր չօգ նութգլարը վէ մէգալէլէրի իլէ ֆէվգէլատէ պիր չէօհրէթ գազանմըշ իտի։ «Իլէրուտէքի հարպ» նամը իլէ նէշր իթտիկի էսէր՝ սիեասիյաթ ալէմինտէ խայլը մինագաշաթա մէյտան վէրմիշ տիր։

Մ. Պլօխ՝ իշպու էսէրինտէ, պունտան սօնրա, տէվլէթլէր արասընտա մուհարէպէ զուհուրընըն միւմքին օլմատըղընը, վէ մէպլա տէվլէթլէրտէն պիրի՝ զուհուրա կէլէն պիր մուհարէպէտէ, գալիպ կէլսէ պիլէ, մուհարէպէնին հուսուլա կէթիրէճէյի մատտի զաեիաթըն՝ գալիպ օլան իչուն մաղլուպիյէթ գատար ֆէլաքէթլի օլաճաղընը թարիֆ վէ իսպաթ էյլէմիշ տիր։

Մ. Պլօխ՝ էսասէն Լէհիսթանլը պիր Եէհուտի օլուպ, իւք էվվէլ աթթարլըգլա մէշղուլ օլարագ, պիր մըգտար բարա գազանտըղտան սօնրա, Պէրլինէ կիթմիշ տիր։

Մէզքիւր չէհրտէ իւչ սէնէ թահսիլ իթտիքտէն սօնրա, ալիմ պիր զաթ օլմագ իւզրէ չէօհրէթ գազանարագ, եինէ Վարչօվա կիթմիշ, վէ օրատա տէմիր եօլլարընա(?) վէ սարըֆլըգլա աիտ խուսուսլարտա տախի ֆէվգէլատէ մէհարէթ վէ զէքաավէթ կէօսթէրէրէք, էվլէնմիշ վէ պէօյիւք պիր սէրվէթ թօբլատըղտան սօնրա, Զար թարաֆընտան ասըլզատէ իւնվանընա նաիլ օլարագ, չուրայի տէվլէթ ազալըղընա թաեին օլունմուշ տըր։

Պու սօն սէնէլէրտէ բէք պէօյիւք պիր նիւֆուզա մալիք իտի։ Հաթթա, Լա Հէյ սուլհ գօնֆէրանսը ֆիքրինի, Զար Նիգօլա հազրէթլէրինէ թէլքին իտէն՝ պու զաթ օլտուղը րիվայէթ օլունուեօր։

Մ. ՎՕԼՖ ՆԻՄՁՈՒՆ ԻՍԹԻՖԱ ԻԹՏԻ. — Ավուսթրիատա ճէրման ֆըրգասը րէիսի Մ. Վօլֆըն իսթիֆա իթմիշ օլտուղը վագթը իլէ հաղըլմըշ իտի իսէ տէ, պունուն ասըլ սէպէպի՝ չիմտիյէ գատար մալիւմ օլմամըշ իտի։

Մուամիլէյհին պիր մուագաչա նէթիճէսինտէ սիեասի հայաթթան չէքիլմիշ օլտուղու Եվրօբա կազէթալարընտան անլաշըլմըշ տըր։

Պու պապտա ալընան թաֆսիլաթ պէրվէճհը ատի տիր։

Մ. Վօլֆ՝ 1898 սէնէսինտէ էն ազիզ աքրապասընտան վէ մէպուսլարտան Զար նամ զաթըն գըզընը իղֆալա մուվաֆֆագ օլուր։ Գըզա պիր չօգ վաատլարտա պուլունտուղտան, վէ քէնտիսինի մէսուտ իտէճէյինի [illegible] տէն այրըլմայաճաղընը թէէմին էյլէտիքտէն սօնրա, ղայրը մէչրու մինասէպաթտա պուլունմաղա պաշլար։

Պիր միտտէթ սօնրա, գըզ՝ մինասէպաթընըն եագընտա աչըքեար պիր սէմէրէ վէրէճէյինի Մ. Վօլֆա պէեան իթմէքլէ, Վօլֆ՝ էվվէլա պու սէմէրէնին եէրինի մահվ իտէպիլէճէք իլաճլարա մուրաճաաթ էյլէմէսինի թավսիյէ իտէր, վէ ֆագաթ սօնրա պու ֆիքրինտէն վազկէչէրէք, վագթը իլէ նիշանլըսը պուլունան Մ. Սէյտլ իլէ իզտիվաճ իթմէսինի գըզա թավսիյէ վէ ղայրը մէչրու մինասէպաթտա տէվամ իտէճէկլէրինի թէէմին էյլէր։

Կէնճ գըզ՝ Մ. Վօլֆըն սօն տէրէճէ սէօզլէրինէ գանարագ, էմրինէ իթաաթ իտէր։

Տիւկիւն իճրա իտիլիր, պիր միտտէթ սօնրա չօճուգ տօղար, Մ. Վօլֆ տա իտ բէտէրի օլուր։ Պիր միտտէթ պու հալ տէվամ իտէր, ֆագաթ սօնրալարը գատընա պիր թագըմ վէհամ աջըլարը(?) հիւճում իթտիկինտէն, մէզքիւրէ՝ հէր նէ օլուրսա օլսուն հալինի զէվճինէ պէեան իթմէքէ գարար վէրիր։ Զէվճ քէյֆիյէթի Մ. Վօլֆա եազարագ, պու հարէքէթինի բէք տոնաէթքեարանէ օլտուղունը թարիֆ իտէր։

Վօլֆ Մ. Սէյտլէ վէրտիկի ճէվապտա միւքէմմէլ իթմէսինի րէճա իտէր։

Սէյտլ իսէ պու թէքլիֆի գապուլ իթմէյիպ, պու սէֆէր Վօլֆու(?) իչուն քէնտիսինի տուէլլօյա տավէթ իտէր։ Ֆագաթ [illegible] ճէրման գլիւպինէ աչար։ Պունտան, վէ Վօլֆըն բօլիթիգատա րէգըպի պուլունան Շրէօնէր՝ իշէ միւտախալէ իտէրէք, Վօլֆը գլիւպտէն չըգմաղա վէ իսթիֆա իթմէյէ մէճպուր իտէր։

ՍԱՉԼԱՐ ՆԻՄՁՈՒՆ ԱՂԱՐԸՐ. — Աճէպա սաչլար նէ՞ սուրէթլէ աղարըր։

Պու սուալա պիր ճէվապ թէշքիլ իթմէք իւզրէ կէլիյօր։ Շիմտիյէ գատար, սաչլարըն աղարմասը՝ համլանըն սաչ գըլլարընա կիրմէսինէ աթֆ օլունուր իտի իսէ տէ, պու ֆիքր հաքիգաթտա բէք եանլըշ կէօրինմէքտէ իտի։

Մ. Մէճնիգօֆ՝ հազըրի սէպէպի քէշֆ վէ թահին իտէպիլմիշ տիր։ Սաչլարըն աղարմասը՝ րէնքլի մատտէլէրինին զայիֆ օլմասընտան իլէրի կէլտիկինի պէեան իթմիշ տիր։ Զաթէն պունլարը գըլըլ մատտէլէրին ղայիպ օլմասը տիգգաթը ճէլպ իթմիշ իսէ տէ, պունուն նէ սուրէթլէ վուգու պուլտուղու մալիւմ տէյիլ իտի։

Մ. Մէճնիգօֆ՝ աղարմըշ սաչլարըն էսկի րէնկլէրինի ղայիպ իթմէլէրի մութլագա խարիճի պիր սէպէպէ աթֆ իթմիշ օլաճաղընը տուչիւնէրէք, սէպէպինի քէշֆէ գօեուլուր։ Նէթիճէտէ, պազը ճանլը հիւճէյրէլէրին ֆաալիյէթինտէն իլէրի կէլտիկինի թահին իթտի։ Պուրասը մալիւմ օլտուղու վէճհիլէ, [illegible] հայվանլարըն [illegible] վարլըղընը [illegible] սահէտէ, րէնկսիզ, սիեահ, գումրալ, սարը, հէր հանկը րէնկտէ օլուրսա օլսուն, սաչլարընը քէնտի րէնկլէրինէ մուհաֆազա իտէպիլէճէք տիր։

ԻՆԿԻԼԻԶ ԳՐԱԼԸՆԸՆ րէսմը իչուն թէվվիճ մէսարիֆի 4 միլիոն ինկիլիզ լիրասը օլաճագ տըր։

ՃԷԶԱԻՐՏԷ ԳԱՐ. — Իգլիմի սըճագ օլան պու գըթըատա պու սէնէ սօղուգ օ գատար չիտտէթլի քի, զարարտան պաշգա, իքի մէթրօյէ պուլան գարըն սըգլէթինէ թահամմիւլ իտէմէյէն 58 խանէ եըգըլարագ, պէօյլէճէ [illegible] պիր չօճուգ իլէ պիր ատէմ էնգազ ալթընտա գալարագ թէլէֆ օլմուշ տըր։

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ ՄԻՒՋԷՍԻ. — Հինտիսթանըն Գալքիւթա չէհրինտէ, եագընտա ճէսիմ պիր Հինտ միւզէսի ինշա օլունաճագ տըր քի, պունտա անճագ Հինտ ասարը աթիգասը պուլունաճագ վէ պունուն Հինտ մէտէնիյէթի նօգթաասընտան՝ ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթի օլաճագ տըր։

ԳԱԼԻՖՕՐՆԻԱ պանգալարընըն պիրիսինտէն սըրգաթ իթտիկի 100 պին տօլարլա ֆիրար էտէն, Հանրի Ֆիչէլմանը թէվգիֆ իթտիրէնէ պանգա իտարէսի 25,000 ֆրանգ վաատ իթմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Րիւսումաթա վիրուտ իտէն քիւթիւպ վէ րէսաիլ վէ էվրագը սաիրէյի մուաաէնէ իթմէք իւզրէ, ճէնաիւմէնը(?) թէֆթիշ վէ մուաաէնէ ազալըղընա Մահմուտ Զէքի էֆէնտի թաեին պույրուլարագ թահլիֆի իճրա գըլընմըշ տըր։

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՐԷՍՄԻՅԷ

Սաաէի թէրագգըյաթվէրէյի հազրէթը Բատիչահիտէ, Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Մէրաչտան Անտըրըն գասապասընա թէմտիտ իտիլմէքտէ օլան խաթթ իքմալ օլունարագ, Անտըրըն մէրքէզինտէ մուխապէրաթա միւպաշէրէթ օլունտուղը՝ բօսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթը ալիյէսինտէն պիլտիրիլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷՆ

ԹԷԳՐԻՖՆԱՄԷԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ. — Թարաֆը էշրէֆը հազրէթը Շէհրիյարիտէն օրթօտօքս հիւքիւմտարլարընա սէնէյի ճէտիտէնին թէպրիքինի միւթէզամմին թէլէկրաֆնամէլէր չէրէֆսէտիր պույրուլմուշ տըր։

ԵՈՒՆԱՆ սէֆիրի Բարիզտէ իգամէթ իտէն պիրատէրի Եօրկի Մավրօգօրտաթօյըն աղըր սուրէթտէ խաստա օլտուղունը խապէր ալարագ, տիւն Շարգ Սիւրալի գաթարը իլէ Բարիզէ կիթմէք իւզրէ հարէքէթ իթմիշ տիր։

ՄԱՊԷՅՆԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆԱ Պուխարա էմիրի իլէ չէյխ Ապտուլլահ Թարաֆլարընտան Պայրամ Թէպրիքինի միւթէզամմին թէլէկրաֆնամէլէր քէչիտէ օլունմուշ տըր։

ԹՕՒՃԱՐՏԱՆ Թանթայի գատը Ֆալիտ պէյ Թարաֆընտան եէնի իշթիրա իտիլէն վէ Անգարէ նամընտա պուլունան վաբօր՝ կրանտի տիրէկինտէ Օսմանլը սանճաղը օլարագ իլք տէֆա չէհրիմիզէ կէլտիկինտէն, վաբօրա կիտիլէրէք, գուրպանլար քէսիլմիշ վէ էթի ֆուգարայա թէվզի իտիլմիշ տիր։

ՌԱՄԱԶԱՆՏԱ Թաթիլ իտիլէն մէքթէպը Հուգուգըն տէրսլէրինէ պու հաֆթա նիհայէթ պաշլանաճագ տըր։

ԱՏԱՆԱՏԱ պիր այ էվվէլ գըշ չիտտէթինի իճրա իթմիշ իսէ տէ, սօնրա, հավալար պահարը անտըրըր տէրէճէտէ իյիլէնմիշ կէօսթէրմիշ տիր։

ՐԷՍՄԸ ՔԻՒՇԱՏ. — Մաքրի քէօյինտէ ինշա իտիլէն տիւմանսըզ պարութ ֆապրիգասը՝ պու կիւն րէսմէն քիւշատ օլունաճագ տըր։

ՄԱՊԷՅՆԸ Հիւմայունտա պուլունան Հիճազ տէմիր եօլը գօմիսիօնը ալիսի, Թահթը րիասէթը մուֆախխամանի հազրէթը Բատիչահիտէ օլարագ էվվէլքի կիւն իճթիմա իթմիշ տիր։

ԿԷՉԷՆԼԵՐՏԷ իֆլասը իլան օլունան Սուլթան Համամ ճատտէսինտէ մուգիմ քեաղըտճը թիւճճարընտան Բօղոս պէյ Բաալի իթիպար էյլէտիքինտէն, տիւնքի կիւն մալզամասընը ակէմէթլէսինէ պաշլանըլտըղը խապէր ալընմըշ տըր։

ՃԻՍՏԷ-ՄԷՏԻՆԷ թէլէկրաֆ խաթթընըն, Ճիտտէ թարաֆընտան թէմտիտինէ պաշլանմըշ տըր։

ՃԱՄԻ հավլուլարընտա մուհաճիր իգամէ իտիլմէմէսի իճապ իտէնլէրէ էմր օլունմուշ տըր։

ՄՈՒՍՏԱՆԻԱ-ՊՐՈՒՍԱ չըմէնտօֆէրինին բալանը հալի հազըրընա նէզարէթը [illegible] իթթիխազ օլունմուշ տըր։

ԻԶՄԻՐՏԷ օմնիպիւս արապալարը իշլէթմէք իւզրէ վէրիլէն իմթիյազ իտարէ վէ պէլէտիյէ մէճլիսլէրինճէ թաստիգ իտիլմիշ տիր։

ԵՕԼ բարասը իչուն վէրիլէն կիւմիւշ ուֆագլըղըն ղրուշը ղրուշընա գապուլի իճապ իտէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ՄԱՂՆԻՍԱ, Գըրգ-Աղաճ, Գասապա վէ Սօմատա վուգուպուլան զէլզէլէ՝ խասարը մուճիպ օլմամըշ տըր։

ԻԶՄԻՐՏԷ Տիմիթրի վէ Վանկէլ իսմինտէ իքի քիշի, արալարընտաքի խուսումէթտէն տօլայը, մինագաշա իտէրքէն՝ մէն իթմէք իսթէյէն Թանաշ՝ Տիմիթրի թարաֆընտան գաթլ օլունմուշ վէ ֆիրար էտէն գաթիլ՝ թութուլմուշ տըր։

ԳՈՒՐՈՒՉԷՇՄԷՏԷ Ինկիլիզ թէպաասընտան ինէքճի Գալուսթըն արապասը՝ արապա իլէ վաբօր իսկէլէսի ճիվարընտա սիւրաթլա կէչտիկի վագթ 7 եաշընտա Եանի իսմինտէ պիր չօճուղա չարբմըշ վէ թէքէրլէք՝ չէվալըյընըն իւզէրինտէն կէչէրէք, քէմիքլէրի էզիլմիշ տիր։ Եաթըլէն թէտավի ֆայտէսիզ գալարագ չօճուգ պիր գաչ սաաթ սօնրա էօլմիշ վէ արապաճը տախի թէվգիֆ օլունմուշ տըր.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պանգասը տիրէքթօրը Մ. Պլան Բարիզտէն ավտէթ իթմիշ տիր։

ՍԻՐՔԷՃԻՏԷ Էսկիշէհր օթէլի ալթընտաքի տիւքեանտա, պէրպէր Եօրկիյի եարալայան լասթիքճի Վանկէլ թութուլմուշ տըր։

ԱՏԱՆԱ ՍԱՆԱԵԻ ՄԷՔԹԷՊԻ ԲԻՒԵԱՆԳՕՍԸ. — Օն պէշ լիրա գըյմէթինտէ իւլէմէյի գօնսօլար վէ սաիրէտէն վէ 25-30 լիրա գըյմէթինտէ գաեէթ զարիֆ զըրաաթ ալաթ վէ էտավաթընտան իպարէթ օլարագ, թէրթիպ էտիլէճէք 3,500 պիլէթլի բիյանգօ՝ 318 սէնէսի ապրիլ այընտա չէքիլէճէք տիր.

ԽԸՏՄԷԹԸ ասքէրիյէտէն մուաֆ մահալլէրտէ պուլունան ասքէրլէրին աիլէլէրի տախի օրալարտա պուլունուր վէ չօճուգլարը օլուր իսէ, օ չօճուգլար՝ խըտմէթը ասքէրիյէտէն մուաֆ ատտ օլունաճագլար վէ ֆագաթ մուաֆ մահալլէ էհալիսի ասքէրիյէ թապի մահալլէ՝ չօճուգլարը տօղար իսէ, օնլար՝ բէտէրլէրինին մէմլէքէթի իւզէրինէ գայտ օլունուպ ասքէրիյէյէ միւքէլլէֆ թութուլաճագլար տըր,

ԳԱԹԱՆԱ ՎԷ ԵԱՇ չէհպէնտէրլէրի՝ օրալարըն թիճարէթինէ տաիր խարիճիյէ նէզարէթինէ պիր րաբօր թագտիմ իթմիշլէր տիր։

ՇԷՀՐԻՄԻԶԻՆ ԹԷԶԵԻՆԱԹԸ. — Սթանպօլըն էն պէօյիւք մէյտանլարընտան օլան Սուլթան Ահմէտ մէյտանընըն կիւզէլ պիր պարկէ հալինէ գօնուլմասը էօթէտէն պէրու միւթէսավվէր իտի։ Պու մագսատ իչուն, չէհրիմիզին մէշհուր միմարլարը պէրպէր բրօժէ թէրթիպ վէ թագտիմ իթմիշլէր տիր։

Վէտատա պէշ նամ պիր միմարըն թէրթիպ իթտիկի բրօժէյէ նազարէն, մէյտանըն իքի թարաֆընա աղաճլար տիքիլէրէք օրթա եէրի չիմ իլէ սէթր իտիլէճէք, չէօյլէ քի էթրաֆտա պուլունան պինալարըն մանզարասընը ղայր իխլալ(?) իթմէյէճէք էվրօբաքեարի պիր [illegible] թէշքիլ օլունաճագ տըր։ «Իգտամ» գազէթէսը՝ պու խուսուստա պահս իթմէքլէ պէրապէր, չէհրիմիզին սաիր մէյտանլարընըն տախի իրատէյի Սէնիյէյէ թէվֆիգան պաղչէլէրէ թէպտիլինի թալէպ իտիյոր(?), [illegible] մաղլա, պուրասընըն մունթազամ պիր պաղչէ հալինէ թէպտիլինտէն, կէրէք չէհրին [illegible] ճիհէթինտէն մունթազամ պիր մէվգը միւղարէնէ պուլունաճագ վէ կէրէք պու սահէտէ օրատա թէմէճճիւ իտէն պիր թագըմ քիրլի սաթըճըլար գալգըպ օրասը թէմիզլէնէճէք վէ պունտան պաշգա Սիրքէճի վէ Էմին էօնիւ թարաֆլարընտա կիթկիտէ արթմագտա օլան պիրախանէ, գահվէխանէ կիպի մահալլէրէ տօլան էհալի, պէօյլէ կիւզէլ պիր պաղչէյէ [illegible] նազարընտա(?) արզը էհէմմիյէթ իտէճէք(?) տիր։

ԱՍՔԷՐԼԻՔԼԷՐԻՆԻ պիթիրէն էֆրատտա, ալաճագլարը չըղըլարընըն թէմամէն իթաասը՝ իրատէի Սէնիյէ ահքամընտան օլմաղլա, Պապը Սէրասքէրինէ վէ օրտու միւշիրիյէթլէրինէ օլպապտա էմր վէրիլմիշ տիր։

ՄԻՒԼԱԳԱԹ. — Խարիճիյէ վէ մալիյէ նազըրլարը բաշալար հազրաթը՝ տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք, զաթը սամիի հազրէթը Սատրազամի իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

ՊԻԼԱՆ գայմագամընա, կէօրիւլէն լիւզում իւզէրինէ, իշտէն էլչէքտիրիլմիշ տիր։

ԱՐԱՊԿԻՐՏԷ ախիրէն մինթէզիրագ օլարագ, միւճէտտէտէն ինշա օլունան մէքթէպէ՝ նամը նամիի Բատիշահիյէ իզաֆէթլէ Թէվսիմ օլունմուշ տըր։

ՄԱՊԷՅՆԸ Հիւմայուն միմարը Տարանտօ պէյ՝ Շէհր էմանէթի միմարլարընտան պիրինի պէրապէր ալարագ Թէքիր տաղտա եաբըլաճագ ըսլահխանէնին բլանլարընը թէրթիպ իթմէք իւզրէ, օրայա կիտէճէք տիր։

Պու բըլաճըն(?) հասըլաթը՝ թէէսիսաթը ասքէրիյէ վէզնէսինէ աիտ օլաճագ տըր։

ԶԸՐԱԱԹ նէզարէթի՝ զըրաաթըն թէրագգիսինա տաիր օլարագ մագամը սամիի Սատարէթէ պիր լաեիհա թագտիմ իթմիշ տիր։ Պու լաեիհա՝ Շուրայի տէվլէթ վէ մէճլիսը վիւքէլայա միւզաքէրէ օլունուպ, Աթէպէի Իւլէայա թագտիմ օլունաճագ տըր։

ԲԱՇ ՊԱՂՁԷ չինի ֆապրիգասը մամուլաթը՝ 5 սէնէ տահա կիւմրիւք րիւսումընտան մուաֆ օլաճագ տըր։

ԳԱՐԱՔԷՕՅ քէօբրիւսինին իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, միւճէտտէտէն ինշասը իչուն, լաեիհա վէ բլանլարը միւթալէա իտիլմէքտէ օլուպ, հագգընտա ինշաաթա պաշլանաճաղը մէմուլ տըր։

ԱՄԷՐԻԳԱ ՊՈՒՂՏԱՅ ՄԱՀՍՈՒԼԸ. — Նիւ-Եօրգտան իշար օլունտուղունա նազարէն, Ամէրիգանըն 1900—1901 սէնէսի պուղտայ մահսուլը 676,848,000 ամէրիգա քիլէսի օլմուշ տըր։

ԱԼԻ, Մէհմէտ վէ Րիզա նամ իւչ աճէմ՝ պիր պինամուսա խանէյէ կիրէրէք՝ իչերիքի(?) նէշէլէնմէք վէ օրթատա պուլունան էշիայը տէօքմէ թարաֆը ֆըրլաթմաղա պաշլարլար իսէ տէ, զապըթա թարաֆընտան տէրտէսթ իտիլմիշլէր տիր։

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ Ճամը Ալի սօգաղընտա իգամէթ իտէն Ճէմիլէ խանըմ տիւն քէնտի քէնտինի պըչագլա պէօյրիւտէն եարալամըշ տըր։

ՖԻՒՃԷՃԷԹԷՆ ՎԷՖԱԹ. — Տիւն սաաթ 11 պուչուգ րատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա Պիւլպիւլ տէրէսինտէ Արմէնագըն գահվէսինտէն գալգըպ, խանէսինէ կիտէն ճիվարը մէզքիւր սագինլէրինտէն պալըգճը Հաճի Ռուբէն խանէսինէ կիրտիքտէն սօնրա, օտասընտա ֆիւճաէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։ Քէնտիսինտէ գալպ խաստալըղը վար իմիշ.

—Տէօյչէ պանգ տիրէքթօրը սաբըգը Տր. ֆօն Սիրէնսին ախիլէսի(?) Ալմանիայա կիթմիշ տիր։

ՎԷԲԱ. — Թանթատա յունվար 13ըտէ վէպատան իւչ քիշի վէֆաթ էթմիշ տիր։

ԻԶՄԻՐ-Այտընը տէմիր եօլու 1901 տէկտեմպրինին սօն իւչ հաֆթասը հասըլաթը 1900 սէնէսի տէկտեմպրինին այնը զէմանը հասըլաթընտան 148,716,20 ղըրուշա գարշը 315,910 ղր. օլմուշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սրբազան Պատրիարքին, Նոր Տարիին առթիւ շնորհաւորական այցաքարտեր ղրկած են նաեւ Ոստիկանութեան Նախարար Վսեմ. Շէֆիգ փաշա, Եպարքոսական դիւանապետ Պագը պէյ, Թղթակցութեանց տնօրէն Զիաէտտին պէյ, Թարգման Խայրէտտին պէյ, Բերայի կառավարիչ Համտի պէյ, Պարսից դեսպան Միրզա Րիզա խան, Ա. Թարգման Միրզա Յովհաննէս Խան և Մուսթաֆա խան, Կայս. Ամէտի դիւանէն Մէհմէտ Ալի պէյ ևն. ևն.։

—Տիարպէքիրի նորընտիր Առաջնորդ Տ. Եզեկիէլ վարդապետ առջի օրը՝ Տարեգլխոյ առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Ասորիներու Ս. Պատրիարքին։

—Պէշիքթաշի Թաղ. Խորհուրդը, իր Թաղին աղքատներուն ածուխ բաշխեր է, այն գումարով որ վիճակած էր իրեն հանգուցեալ Բօլ Ստեփանովիչի հայ աղքատներուն կտակած գումարէն։

—Իզմիրի Առաջնորդ Մելքիսեդեկ Սրբազան, Ս. Ծննդեան տօնի առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուեր է Լատինաց Արքեպիսկոպոսին և Գերմանացւոց ու Անգլիացւոց հովիւներուն։ Անգլիացի վերապ. Երէցը փութով յայտներ է որ կանուխէն լուր տրուէր իրեն ներկայ գտնուելու համար Հայոց Ս. Ծննդեան և Մկրտութեան տօնի արարողութեան։

—Կիլիկիոյ նորընտիր Կաթողիկոսը իրեն անձնական քարտուղար ընտրեր է Տ. Ներսէս վրդ. Դանիէլեանը, զոր մտադիր է եղեր հետը մէկտեղ տանիլ՝ Կիլիկիա, ինչպէս նաև Պոլիս գտնուող բոլոր Սսական միաբանները։

— Պէօյիւքտէրէի կազմալուծեալ Թաղական Խորհրդոյ տեղ այս անգամ Ս. Պատրիարքին հրամանաւ և վաւերացմամբ առժամանակեայ Թաղ. Խորհուրդ մը կազմակերպուած է որ կը բաղկանայ հետևեալներէ. Տեարք՝ Գառնիկ Համբարձումեան, Կարապետ Ազարեանեան(?), Կարապետ Փափազեան, Միսաք Թորոսեան, Սինեմ(?) Պօյաճեան։ Անոնք նախընթաց կիրակի օր ի պաշտօն հրաւիրուած ըլլալով իրենց Ա. նիստը և դիւանի կազմութիւնը կատարած են։

—Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդին մնացած հինգ անդամները, որոնք հրաժարական տուած էին, յօժարեր են իրենց պաշտօնը շարունակել Պատր. Փոխանորդ Սրբազանին յորդորանքներուն վրայ։

—Գումգաբուի Դուրսի Թաղ. Խորհուրդին գրեթէ բոլոր անդամները հրաժարական տուեր են, բայց Ս. Պատրիարքը ազդարարեր է որ Ս. Ծնունդի տօնին առթիւ շարունակեն իրենց պաշտօնը։

Կ'երեւայ թէ Թաղականներն ալ, ինքզինքնին սուղի ծախսելու համար, առանց տօնական օրերու կը պահեն իրենց հրաժարիլը, որպէս զի հեղեղցին իր մատակարարութեան գործերը տեւող չունենայ։

—Ասկից վերջը Պատր. փոխանորդ Հայրը պիտի նախագահէ Սամաթիոյ տնակներու շինութեան յանձնաժողովին, փոխանակ Սահակ վրդ. Բագրեւանդեանի, որ արդէն Վան կը գտնուի հիմա։

—Պայալ-Հասուղի Ընկերութիւնը 40 օրինակ Աստուածաշունչ ղրկեր է Իզմիրի որբախնամ մարմնոյն, բաժնելու համար աղքատ Հայ աշակերտուհիներու։

—Բանկալթիի Պալիր փողոցին հրկիզեալներուն ի նպաստ 60 ղրշ. յանձնուեր է Պ. Արմենակ Տ. Յակոբեանի։

ՎՐԻՊԱԿ. — Մեր երէկուան երկու Թղթակցութիւններուն առաջինը Մերսինէն եկած է՝ և ոչ թէ Ատանայէն, ինչպէս անուշադրութեամբ գրուած էր, իսկ երկրորդը՝ Էնկիւրիէն, — Թէեւ նամակին գլուխը, դարձեալ անուշադրութեամբ, դրուած չէր։

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Պաղ-ղաւակ «Փանթէզի»ի մը մէջ, զոր հրատարակած էր օրաթերթ մը իր նախընթաց օրուան թիւով, ապուշ մըտածութիւնով մը «քարիքաթիւռէ» ընել ուզուեր էր անա՛նկ մէկը՝ որ՝ իր պատուաբեր և թանկագին աշխատակցութիւնովը մինակ Մ.... համակրութիւնը չէ որ գրաւած է, երբ արդէն թիւ ու համար չունին անոր նկատմամբ այդ համակրութիւնը սածողները։ Հասկըցած անշուշտ թէ ո՛վ կրնայ ըլլալ այդ աշխատակիցը, որպէս զի հարկ ըլլար ԹԷՈԴԻԿ անունը տալ հոս։

Եւ սակայն, պոչի ցաւը երբեմն ընել կուտայ այն տեսակ բաներ՝ որոնք հաշտ չեն գար ո՛չ դատողութեան, ո՛չ տրամաբանութեան։

Մենք գիտենք թէ ի՛նչ տեսակ մէկն է «Սողոմոնեան Ասուիկ»ին տակը դիմակաւորուող բարեկենդանցուն, որ պոչի ցաւէն բնականօրէն ու անդիմադրելիօրէն բռնուած պիտի ըլլայ Թէոդիկին համար, մինչեւ այդ գրչի անհամ ու գռեհիկ զբօսանքը խաղալու ատրճան այս վերջինին հետ, գիտենք նաեւ թէ ի՛նչ բան կրնայ չարժառիթ եղած ըլլալ բոլոր այդ Սողոմոն աղբօր աստիկաբանութիւններուն, քանի որ գիտենք թէ Թէոդիկը իր մէկ չէ մէկէ աւելի անգամ. ներով արդարացի ու սրամիտ սլաքները արձակած էր նոյն իսկ այդ օրաթերթի մէկ յօդուածագրին հասցէին ու իր «Ճանչուոր Դէմքեր»ուն մէջ ալ՝ այդ «Ասուիկ»ին։

Փիտենս այս ամէնը. և ասոր համար չատ դիւրին է մեզի համար մեկնութիւնը տալ այդ «փանթէզի»ին։

* *

Բայց ինչ որ, մեր այս մեկնութենէն ետքը, իբր զարմացուցիչ յայտնութիւն մը, ընել պիտի ուզէինք. սա է թէ, նոյն իսկ ակնարկուած թերթին սիրելագոյն և միայուն աշխատակիցը, այն աշխատակիցը՝ որուն թերթը իր ամէնէն լայն ու պատուոյ տեղը տուած է իր հրատարակութեան սկիզբէն մինչեւ հիմա, Պ. Օննիկ Չիֆթէ-Սարաֆին համար ըսել կ'ուզենք, քանի քանի անգամներ անձամբ և նամակներով դրուատած է մեր «Թէոդիկ»ը ամենէն գեղեցիկ և փափուկ տողերով, և նոյն իսկ վերջին օրերս իր մէկ շնորհաւորական նամակովը՝ արժանի դատած է զայն, այն ոսկի գրիչին՝ զոր «Մանզումէ»ի ընթերցող մը նուիրած էր «Թէոդիկ»ին։

Ինչ պիտի ըսէ արդեօք յիշեալ թերթին խմբագրութիւնը մեր այս յայտնութեան, զոր հրատարակել հարկ դատեցինք, ցուցնելու համար ա՛յս առթիւ լայն հակասութիւն մը նոյնիսկ միեւնոյն թերթին պատկանող համախոհներու կարծիքներուն միջեւ։

Իրեն համար ո՞րը աւելի պիտի կշռէր արդեօք. Չիֆթէ-Սարաֆին այն անպայման գնահատո՞ւմը թէ, «Ասուիկ»ի մը նախանձոտ կատակաբանութիւնը, որուն միա՛կ թելադրիչը փորի ու պոչի ցաւէն ուրիշ բան մը չի կրնար ըլլալ ապահովաբար։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ԱՌ ՏԻԱՐ ՌՈՒԲԷՆ ԺԻՎԱՆԵԱՆ

«Մաղիկ»ի մէջ նորէն կը պնդէք թէ՝ ընդարձակ օրացոյցին մէջ հրատարակուած Տ...ը և Ս...օք ....ն ձերն է. և սակայն ինչո՞ւ այնքան կը վախնաք լուրջ քննութենէ մը, երբ ստիպուած էիք ձեր իրաւունքի միակ յենակը նկատել զայն, և հոգւով չափ փարիլ այդ գաղափարին՝ եթէ ձեր առարկութեան մէջ իրաւունքի ստուերն իսկ գոյութիւն ունենար։ Չեմ սիրեր ձեր պատրւակ խուսափումները։ Վայրկեան մը իսկ ենթադրելը թէ՝ Ազգ. Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութիւնը, որուն վստահած է ազգը իր սրտին էն գուրգուրալի հաստատութիւնը, այնքան անազնիւ ու գեղծ ըլլայ որ՝ գիջանի ձեր հեղինակութիւնը իմ ստորագրութեամբս հրատարակել. այդ գաղափարը եթէ ոչ զայրացուցիչ, գէթ ծիծաղելի ըլլալու չափ տարօրինակ և անհեթեթ է։

Եւ արդէն խնդիրը հեղինակութեան մը վրայ չէ. Տ...ը ոչ ձերն է և ոչ իմս։ Բայց երբ զայն ձայնագրելը արուեստի տեսակէտով այնքան դժուարին կը կարծէք, միայն ձեր կարողութեան սահմաններուն մօտիկ, չեմ կարծեր որ արուեստագէտի լաւագոյն գաղափար մը ներշնչէք։

Կ'ընդունիմ որ ցաւելու իրաւունք ունիք, երբ Պատ. Հոգաբարձութիւնը՝ ձեզ վճարում իսկ ընելէ վերջ, կը ստիպուի նոր յանձնարարութիւն մը ընել ինծ։ Եւ գիտեմ թէ խոցած վէրք մը պահած էք ձեր սրտին մէջ ինծ դէմ, չատ առիթներու մէջ ձեր յաջորդած ըլլալուս համար — բաղդի քմայքը անշուշտ։

Բայց այդ վէրքին պատճառը պէտք է փնտռէք ինծմէ չատ հեռու... ձեր անձին շուրջ։

ԳՐԻԳՈՐ ՄԻՀՏԷՐԵԱՆ

2 յունուար 1902

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

BOURSE DE PARIS

ՊՈՒ ԿԻՃԷԻ

15 Յունվար 1902

Ֆրանսըզ էսհամը	(3% Français)	100 50
Ռէժի	(Tab. Turcs)	313 —
Գօնսօլիտ.	(K. Turque D.)	25 55
Շըմէնտըֆէր	(Lots Turcs)	111 50
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	547 —
Թրանսվալ	(Transvaal)	118 50

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԿԻՊՐՈՍ, 31 Դեկտ. 1901

Այս տարի ձմեռուան սկիզբէն ի վեր Կիպրոսի մեծագոյն մասին մէջ անձրեւ չէ տեղացած, փոքրագոյն մասին մէջ ալ խիստ քիչ։ Երկրագործները, աղքատ երկրագործները ու գործաւոր դասակարգը և մասամբ առեւտրական այլ և այլ գործերով մեծ մասամբ երկրագործներուն հետ յարաբերութիւն ունեցողները, ահ ու դողի մէջ մնացած են։

Կիպրոս կղզւոյն յառաջդիմութիւնը երկրագործութեան յաջող կամ անյաջող վիճակէն կախումն ունենալուն համար, եթէ ամիս մը եւս անձրեւ տեղալ չսկսի, Կիպրոսը տնտեսապէս մեծ դժբաղդութեանց կ'ենթարկուի։ Դժուարութիւնները այժմէն սկսած են։ Ուրիշ երկիրներէ մեծ քանակութիւններով ալիւր, ցորեն են. սկսած են ներմուծել վաճառականները։ Առօրեայ ծախսուած հացին գրեթէ մէկ չորրորդ մասը, օտար ալիւրներէն պատրաստուելու վրայ է։ Մինչդեռ Կիպրոսի տնտեսական վիճակը կը պահանջէ որ չէ թէ միայն Կիպրոսի բոլոր ժողովուրդը տեղական հացով ապրի, այլ նաեւ չարունակ պէտք է ցորեն, գարի են. արտածուի Կիպրոսէն ուրիշ երկիրներ։

Կիպրոս կղզւոյն այս երաշտ կացութենէն, կրնան դրացի երկիրներու չատ մը վաճառականները օգտուիլ եթէ անոնք ուսումնասիրած են այս կղզւոյն տնտեսական կամ առեւտրական կացութիւնը։

Անցեալ տարուան ձմեռն ալ չատ գոհացուցիչ չէր. ատոր համար չատ մը դրամագլուխ չունեցող երկրագործներ տկար մնացած էին։

Ցորենի ու գարիի գինը չատ բարձրացած է բաղդատմամբ ուրիչ տարիներու։

Մ. Ց. Լ.

ՀԱՃԸՆԵՆ ՆԱՄԱԿ

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՃԸՆԻ ՄԷՋ

Ինչպէս ամէն քաղաք իրեն յատուկ նշանաւոր տօն (բանայիր) մը ունի. Հաճընը եւս նոյն տօնը կը կատարէ ամէն տարի Ս. Յակոբին քաղաքիս արեւմտեան կողմը լեռան գիրկը գտնուող Ս. Յակոբի վանքին մէջ։

Ամէն տարուընէ չատ տարբեր և և չատ տխուր անցաւ այս տարի նոյն տօնը։ Մայիսի հիանալի օրերէն մէկն էր այն օրը երբ տասը հազարէ աւելի երկսեռ բազմութիւն մը կը դիմէր դէպի սրբավայր։ Առաւօտուն կանուխ դեռ արշալոյսը չծագած մեծ իրարանցում մը կը սկսի և ահա պզտիկ, մեծ, մանչ, աղջիկ, նոր հարս ու նոր փեսաներ, պառաւներ և ծեր այրեր կը վազեն դէպի վանք, ձեռքերնին առած լոյսերու ծրարներ։ Քաղաքին բոլոր փողոցներն ու մինչեւ վանք գացող ճամբաները լեցուն են անհագին բազմութեամբ։ Շատ դժուարաւ ճեղքելով կ'անցնինք հասնելու համար ժամառաջ սրբավայրը։ Մանրավաճառ, պտղավաճառ և աղքատներ տեղաւորուած են հոս հոն և միշտ հանրութեան ուշադրութիւնը հրաւիրելու չափ կը պոռան, դրուատիքը ընելով իրենց պտուղներուն։ Եւ ահա վանքին բակն ենք. յանկարծ չատ տխուր ու յուզումնալի տեսարանի մը առջեւ կը գտնուինք — եկեղեցական ժամերգութիւնն ու սրբազան արարողութիւնը փոխանակ վանքին տաճարին մէջ կատարելու դուրսը վանքին բակը առժամանակեայ տեղաւորուած սեղանի մը առջեւ կը կատարէին չատ ու չատ տխուր։ Անմիջապէս յուզուած կը հետաքրքրուիմ պատճառը հարցնելու և պատասխան կ'առնեմ թէ՝ պատճառը վանքին վըտանգալի ըլլալն է եղեր զոր յառաջապէս դրկուած ճարտարապետները երկար քննութիւն ու զննութիւն մը կատարելով յանկարծակի փլչելու վտանգ մը կարելի ըլլալը կը հաստատեն։

Որով թէ ժողովուրդին և թէ մանաւանդ գաւառիս տեղական Վսեմ. Իսկէնտէր պէյ էֆէնտին յարմար կը դատեն տաճարէն դուրս կատարել տալ ժամերգութիւնն և արգիլել մուտքն։ Ցիրաւի դեռ նմանը չի տեսած Հաճընցւոց համար սոյն դէպքը չատ տըխուր ազդեցութիւն մը ըրաւ ամէնուն վրայ։

Ցաւանք թէ մօտ օրէն վերանորոգման կայս. արտօնութիւնը ելնելով, մի քանի ամիսէն նորոգման կը սկսուի և գալ տարի անհուն հրճուանքով կը կատարենք մեր մեծ տօնը նորակառոյց վանքին մէջ։ Վերջապէս պատարագը կը սկսի, զոր կը մատուցանէ քաղաքիս Առաջն. փոխանորդ Տ. Վահան քհնյ. Մանուկեան։ Ճաշու գիրքէն վերջ, դարպասը կը սկսի նախագահութեամբ գաւառիս «գաիմմագամ» Վսեմ. Իսկէնտէր պէյի, որ բարեհաճած էր պատասխանել Պատ. Հոգաբարձուց հրաւէրին. նոյնպէս ներկայ էր Հաճընի Ամերիկեան որբանոցի տնօրէն Մր. Ֆրեյտերիգ և օգնականն Մր. Պարգըր. որոնք եւս համեստ գումարով մը մասնակցեցան Ազգ. Որբանոցին ի նպաստ եղած հանգանակութեան. ամէն կողմէ կը ժողուի այրերէն սուակ և արհեստաւորներէն տարբեր ապրանքներ. իսկ կիներէն անթիւ գուլպաներ բըդէ հիւսուած, որոնց ընդհանուր գումարը երեսուն ոսկիի չափ եղաւ։

Կիներուն կողմէ մեր աղքատ տղոց հանդէպ արտայայտուած գովելի զգացումներէն բղխած նուէրները մեծ պարծանք մըն էին մեզ համար,

Պատարագէն վերջ, վանքին ընդարձակ ագարակին մէջ ձիարշաւ մը սկսելով հիանալի տեսարաններ մի քանի ժամ վայլեցնելէ ետքը աղաներէն զատ ամէն մարդ իր տունը կը դիմէ գրեթէ կէս օրին. իսկ աղաները վանքին մեծ սենեակը ելնելով սովորութեան համեմատ մատաղ ուտելով քիչ մը հանգիստ ընելէ վերջ, Ազգ. Որբանոցի որբերէն Պ. Սեդրակ Գալայճեան կարճ բայց չատ ազդու ու յուզիչ ճառ մը արտասանեց. աղօթելով Ն. Կայս. Վեհափառութեան արեւշատութեան համար։ Որբանոցին Պատ. Հոգաբարձութիւնն ամբողջովին ներկայ էր նոյն օր, որուն ջանքերը չատ գովելի էին արդէն։ Շատ ուրախ ենք որ Հոգաբարձութեան անդամներէն գրեթէ ամէնքն ալ կարող, ուղղամիտ ու անձնուէր անձերէ բաղկացեալ է։ Ահա գաւառացւոց համար մեծ բայց չատ լուրջ տօնախմբութիւն մը։

ԹՂԹԱԿԻՑ

Հաճըն

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Էսկիշէհիրի Ազգ. վարժարանին տեսուչ Հրանտ էֆ. Զալըգեան, աջակցութեամբ Լեւոն էֆ. Փափազեանի, կաղանդի առթիւ 648 ղրշ. հանգանակելով տեղւոյն ազգայիններէն ի նպաստ Հիւանդանոցիս Որբանոցին՝ ուղարկած է Հոգաբարձութեանս հանդերձ նուիրատուաց ցանկովն որ հետեւեալն է.

20 ղրշ. Արժ. Պետրոս վրդ. Սա... 45 Փափազեան ընտանիք. 20ական ղշ. Յ. Առաքել, Չըլպըրեան, Կարապետեան, Բէհեսեան, Երամեան, Ոմն, Ոմն։ 10ական Ս. Քիւլահեան, Տ. Ս...րապեան, Մէյմարեան, Խաչենեան, Եղիազար, Մելիքսեդեան, Գասապեան, Թէմնեան, Ժամկոչեան, Պետրոս, Ոմն։ 5ական Ս. Պալեան, Գ. և Մ. Բերբերեան, Պուչագճեան, Բիլէճիքեան, Պօղոսեան, Մալխաս, Միսակ, Ֆէրաճեան, Չիրիւքճեան, Վարդանեան, Մանուէլեան, Կիրակոսեան, Յարութիւնեան, Տինկըլեան, Տիգրանիկ, Ժամկոչեան Փանոս, Գարագաչեան, Զանէհ, Նշանիկ, Բենիամին, Ճենտէրճեան, Պալեան, Անտոնեան Մկրտիչ, Տօնէրեան, Ալիքսան, Վարդուկեան, Կէպէճեան, Գ. Ժամկոչեան, Սիմոն, Իսկէնտէրեան, Պ. Փարապաչ, Ճանիկ, Մ. Միլտոնեան, Ս. և Կ. Համբիկեան Գ. Կարապետեան, Ապալեան, Ս. Պալանեան, Տրդատեան, Մուրատ, Սրբուհամ, Ռեբեկա, Տիրուհի, Վասիլ, Գոսթի, Սրատտրօ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԲԱՐԻԶ 14 յունվար. — Պու կիւն Բարլամէնթօ քիւշաա օլունմուշ տըր. մէճլիսը մէպուսանտա բէյա ինթիխապըն խըթամը վէ ըէիսը սայըգ ինթիխապ խուլմիչ տիր։

ԲԷՇԹԱ. — Պազը պէօյիւք Թէշէպպիւսաթը նաֆիանըն իճրասը զըմնընտա, հուքիւմէթճէ իքի իւզ միլիօն ֆրանգլըգ պիր իսթիգրազ ագտընա գարար վէրիլմիշ տիր։

ԼՕՆՏՐԱ. — Գարագասատ ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Վէնէզիւէլլա ասաքիրի՝ Սան Գարլոստա ասիլէրին բէքիսի Վէնէրալ Լուգոլօքինի էսիր իթմիշլէր տիր։

ՌՈՄԱ. — Գրալ վէ Գրալիչա հազարաթը վէ հէյէթը վիւքէլա իլէ Բարլամէնթօ ազասը՝ միւթէվէֆֆա գրալ իքինճի Վիգթօր Էմմանուէլին իսթիրահաթը րուհը իչուն, եարըն իճրա գըլընաճագ աէինտէ հազըր պուլունաճագլար տըր։

ԲԷՇԹԱ. — Ճէնուպի Մաճարիսթան հավալիսինտէ հասըլ օլան սէլլար, քիւլլի խասարաթը մուճիպ օլմուշ տըր։

ԼՕՆՏՐԱ. — Գրալ Էտուարտ հազրէթլէրի՝ վիս ամիրալ պարօն Սէյմուրն Պիլպրանգ գապուլ իթմիշ տիր. Մումաիլէյհ՝ Ալմանիա իմբէրաթօրը հազրէթլէրինին էլ եազըսըյլա եազըլմըշ պիր մէքթուպը միւշարիլէյհ գրալ հազրէթլէրինէ Թագտիմ էյլէմիշ տիր։

ՊՐՈՒԽԷԼ (ավթրիատա). — պիր քէօմիւր մատէնինտէ եանղըն թօփրագ չէօքէրէք, ամէլէտէն 43 քիշի ալթընտա գալմըշ տըր. Թէլէֆ օլտուգլարը զանն օլունուեօր։

ՀՕՆԿ ԳՕՆԿ. — Չին ասաքիրի՝ Թամզօ չէհրինտէ պուլունան պիր Ինկիլիզ վափօրը իւզէրինէ գուրշուն եաղտըրմըշլար տըր։ Ինկիլիզլէրտէն պիրի եարալանմըշ տըր։

ՊԷՐԼԻՆ. — Ալման Վօլֆ՝ Լօնտրատա պուլունան վիս ամիրալ Պիլպրանգըն հիչ պիր մէէմուրիյէթը մախսուսասը հաիզ օլմատըղը, անճագ Լօնտրատա եաթ գիւլիւպը ազասընըն ինթիխապ աէինտէ պուլունմագ իչուն, շէհրը մէզքիւրէ կիթմիշ օլտուղունը իլան իթմիշ. իմբէրաթօր Վիլհէլմ հազրէթլէրի նամընա գրալ Էտուարտ հազրէթլէրինին Թաճ կիյմէք ռէսմինէ բէրեա Հանրի հազրէթլէրի հազըր պուլունաճագը՝ մէվսուգ մէնպաատան ալընան խապէրլէրտէն տիր։

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ. — 1902 սէնէսի պիւտճէսի՝ 1,946,571,976 ֆրանգա պալիղ օլան մէսարիֆաթըա մուվազէնէ, վարիտաթ տախի 1,775,913,481 ֆրանգա պալիղ օլունմուշ տըր։ Պու պապտէ Մալիյէ Նազըրը՝ օգուտուզու րաբօրտա. ումուրը մալիյէնին Թէվզ էլաթէ մէմնունիյէթի մուճիպ պուլունտուղունը պէեան իթմիշ տիր։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻԶ, 15 յունվար. — Մարսիլիա վէ Պօրտօ չէհիրլէրինտէ ձիղմիթճիլէր աէլէհինտէ՝ Թաազըլլամ իճրասը էմր օլունմուշ տըր։

ԼՕՆՏՐԱ. — Տէյն Բրէնս տը Կալ հազրէթլէրինին Պէքլինէ Թէխիրը սէբէպիյլէ էյլէթինէնէ տաիր վուգուպուլան շայիա Թէքզիպ իտիլմիշտիր։ Միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին սէեահաթլարը՝ խուսուսի պիր սուրէթտէ վուգուա կէլէճէք տիր։

ԲԱՐԻԶ. — Ալմանիա ըէճալընտան պիր զաթ՝ մուխպիրլիք թէօհմէթիյլէ Նիս չէհրինտէ Թէվգիֆ օլունմուշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսհ. Ում. տիւն ազչ. գար.	27—26
» » » էն եիւքսէք	27—26
» » » էն աչաղը	27—24
Ռումէլի չըմէն. ազչմ գրնտ	109—25
» » էն եիւքսէք	109—25
» » էն աչաղը	108—50

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Ռէժի ագսիօնը Օս. լիր.	
Սիկարէթ Ա.	—94
» Բ.	—54
Թրամվայ	5—60
Ժուխանէ	1—40
Օպլիկասիօն Թրամվայ	482—
Ասիւրանս	3—55
Գրէտի Ժէնէրալ	—
Սօսիէթէ Օթօման Ինկ. լիր.	—
Լօրիօմ	49—50
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէգ	401—
Թրանսվաալ	100—
Ռընթըմ Թանսվիլաթը	477—
Գրէտի Ֆօնսիէ էժիպսիէն	264—
Անատօլը չըմ. ագսիօնը	10—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. տան	ղչ. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—
Մէթալիք	97—20
Ինկիլիզ լիրասը	110—06
Ֆրանսըզ ալթունը	87—30
Բօլ	90—20
Գրէմից ալթունը	51—06
Փարիզ գայմէսի	8—58

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 14 յունվար

Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրասը	93—75
Օսմ. էսհամը գաթաստրը	24—87½
» » Բ	50—50
« » Գ	27—12
Օսմանլը Պանգասը	11—50
Մըսըր Տուզ. մութթահըտէ	106—75
Պուլկար իսթիգրազը	82—87
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—33¾
Թրանսվաալ	4,25
Շարթրէտ	4,15

Բարիզ 14 յունվար

Ֆրնս էսհ. 4% ֆր.	100—56
Եէնի Օսմ. էսհամը գաթաստրը	25—37
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	111—
Օսմանլը Ռէժիսի էսհամը	316—
» Պանգասը	542—
Գրէտի Լիօնէ	1012—
Իթալիա էսհամը	100—70
Բաիօրիթէ Թիւրք	—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթօման	540—
Սբանեօլ	77—90
Թրանսվալ	116—
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—125
Էժիպսիէն իւնիֆիէ	108—60
Շարթրէտ	105—

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—20
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—75
Ֆիօրէն Մանտա	21—69
Վիէննա չէքի (գուբօն)	——

Պէրլին 14 յուն.

Ռումէլի չըմէնտըֆ. (մարգ)	105—70
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—265

Վիէննա 14 յունվար

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	239—30
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	106—
Օսմանլը Ռէժի ագսիօնը	298—70

()—()—()—()—()—()—()—()—()—()—()

ՄԱՆԶՈՒՄԵՆԻՆ ԹԵՖՐԻՖԱՍԸ (46)

ՄԻՒԷԼԼԻՖԼԷՐԻ

ԷԹԻԷՆ ԷՆՕԼ ԼՕՒԻ ՓԻՒԹՅՕՒ

ՊԻՓ ՍԷՐՍԷՐԻ

—Հագսըզլըգ եափըեօրսուն Մալօ, սէնին տաղլարտա վանչիլէր կիպի պուլունմանա ըէպէյ պէ՞ն միհիմ. պու խուսուստա պէնի տէհիլ, քէնտինի իթթիհամ իթմէլիսին քի, պու հալինէ սէպէպ՝ իճրա իթտիկին իւք ճինաեէթ տիր. կէլէլիմ վաուլարա. սէնի խըտէմէթը ասքէրիյէէտէ իսթիխտամ իթտիրմէկի վէ չաթօմուն եանընտա կիւզէլ պիր գուլիպէնէ սահիպ իթմէկի վատ իթտիմ. լաքին գարշուլըգ օլարագ, սէն պանա նէ՞ վատ իթտին, նէ՞ իճրա իթտին։

—Մատմուազէլ, պէն՝ նէ վատ իթտի իսէմ, իճրա իթտիմ։

—Իճրա իթտին հա՛, Մարքիզ տը Թրէտոնին հալէա եաշատըղընը ունուդուեո՞րմուսուն.

—Դապահաթ պէ՞նտէ մի, իչէ պաշլատըմ, կիւզէլ պիր խաթիմէ վէրմէք իւզրէ իքէն, իւմիտ օլունմաեան պիր խըտատ չըգտը։

—Կէօսթէրտիէին մազըրէթ պու մը. իխտատ չըգտը իսէ, էլինտէ սիլահըն եօգ տէհիլ տա՛, էվվէլա անը սօնրա տիկէրինի արատան չըգարմալը իտին։

Լաքին, մատմուազէլ օ զաման...

—Պիր սէրսէրի, խանէպէրտուշ Թէսմիյէէ օլունան Թրիպլա խըր. նէ՞ է- էհէմմիյէթի վար։

—Ֆագաթ զէվվալը վալիտէմին եէկեանէ համիսի վէ վասըթաի թէայիւշի տիր։

—Էօյլէ եա՛ հէմ նըշանլընըն այըղը։

—Նէ՛ տէեօրսունուզ, մատմուազէլ, Թրիպլա...

—Պուսուալա՛, Մալօ՛, սէնին տահա նէ՛ լէր օլտուղունտան խապէրին եօգ, Թրիպլա՝ չաթօյա կէլտի կէլէլի, Մարիանիգ օրատան այրըլմաեօր. պիրպիրլէրինի սէվիեօրլար. Թրիպլա սաղլըղըն կիպի իզտիվաճլարը իճրա օլունաճագ։

Պու սէօզ իւզէրինէ, Մալօ՝ նէբինտէն ֆըրլաեալ, քէմալը խըշմլա տէտի քի.

—Թրիպլա Մարիանիգըն աշըգը, նըշանլըսը հա՛, լաքին մատմուազէլ, պունտան էմինմիսինիզ. ա՛հ, Մարիանիգ օնուն օլաճագ հա՛. մատմուազէլ, չիմտիլիք գատար, պունա պիր իչինիզ օլարագ պագըեօր իտիմ իսէ տէ, չիմտէն սօնրա, ինթիգամ պէնիմ օլաճագ տըր։ Մատմուազէլ, հայտէ սէօյլէեինիզ պագալըմ, նէ՞ եափմագ լազըմ տըր։ Նէ՞րեէ կիթմէլի, օնու նէ՞րեէտէ պուլմալը, հէր պիր էմրինիզէ մունթազըրըմ. գօշուըմ, պաշըըմ, գանըմ՝ հէբ սիզին էմրինիզէ մունթի տիր։

Լաքին եալընըզ պիր չաթըլա, օ տա, էկէր սիզէ տուշմէնլէրինիզտէն ինթիգամ ալմագ իչուն եարտըմ իտէճէկսէմ, ինթիգամ ալմագ իչուն, եարըմ իտէճէկսէմ։

Էյիվալլահ — (մէմնունիյէթլէ) հա՛ չէօյլէ, եօլա կէլ, սէնի իւմիտ իթմիեօրտումին զիեատէ էյի կէօրիւեօրում, ֆագաթ չունը պիլմէլիսին քի, բէք չաբուգ աթէշ ալըեօրսուն, հէր չէյ սաալը լէ օլուր. Փուրսաթ հասըլ օլունճա կիպի, լազըմ օլան գաֆալարը էզմէլի տիր։ Սէնին էլինտէն գաչըրտըղըն փուրսաթ կիպի պիր տահասընը պէքլէմէք լազըմ տըր... արթըգ կէչմիշ չէյլէրտէն պահս իթմէեէլիմ. Թամիր վէ Թաղմինինէ մուվաֆագ օլուրուզ, ամմա բէք գօլայ օլամաեաճագըն խըսնու... պանա իթիմատ ըլըգ կէօսթէրմէլիսին պաշլատըլար. պուրասը անլաշըլըեօր. գաստատ պիր գաչ ատամ Թօբլաեապիլիրմիսին։

—Էմրիմ ալթընտա 20 քիշի վար։

—Անլարը թօփլա վէ հազըր օլ։

—Տիւշմէնիմիզտէն ինթիգամ ալաճագ հա՛։

—Հէմ օնտան հէմ սէնին մէնֆաաթ օլան ասլ տուշմէնինիզէն ինթիգամ ալաճագըզ։

Մատմուազէլ տը Բաթէնրօ՝ հայտուտա պիր աղ պարա վէրէրէք, մուվաֆֆագըյէթինիզէն նաշի քէմալը մէսրուրիյէթլէ, մաղաղատան աըչարը չըգտը։

Պրիս՝ մաղաղատան պիր աղ իլէրիտէ պէքլէեօրտը. Ֆօլպէրին աղըմէթինտէն սօնրա, Պրիս՝ մարքիզին խըտմէթինէ վէրիլտիկի կիպի, էքսէրիյէթլէ վուգուաթը ճարիեէնի եէվգալէթէ էթթիլտիրմէք իչուն պունլար՝ կիւնտէ պիր գաչ տէֆա պիրլէշիրլէր իտի. եիրմի տագըգա գատար պէքլէտիքտէն սօնրա, Եւզապէթին գուբէսինին պուլունտուղը եէրէ կէլտիլէր. արապա՝ Բաթէնրօ չաթօսունա միւթէվէճճիհ օլտու։

(Տէվամը)

ՑՕՔԹՕՐ
Մ. ՃԷՎԱՀԻՐՃԻ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ԲԺԻՇԿ
ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ
ՎԻՐԱԲՈՅԺ
ԼԱՆԿԱ

ԳՐՊԱՆԻ
ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
1902
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Ցօրինեալ ՄԱՐՈՒՔԷ Ա. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆԷ
Տէր եւ Հրատարակիչ
Մ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Գին 50 Փրյ.

Բուն ՕՐԱՑՈՅՑԷն զատ՝ ունի Յաւելուած մը՝ զանազան կարեւոր ծանօթութեանց ։

* * *

Ազգ. Հիւանդանոցի մի քանի տարիներ առաջ հրատարակած Ընդարձակ Օրացոյցի գիրքն ու բովանդակութիւնը խիստ ճոխացած ըլլալով՝ Բողոքական և Հռոմէական ազգայինք սկսած են անոր մօտ Օրացոյցներ պատրաստել, ուստի Սարգսեան եւ Ընկ. Տպարանը՝ բազմաթիւ Ազգայնոց խնդրանաց համաձայն այդ պակասը կը լրացնէ, այս նպատակաւ միայն հրատարակելով ներկայ Օրացոյցը, առանց մաքէն անցընելու Ազգ. Հիւանդանոցի Օրացոյցներուն վնասել ։

Կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճառաց խանութները ։ Նաեւ կը գտնուի Պահճէ Գաբու, Զրավաճառ-Գրավաճառ Նշան աղայի, և Բերայի բոլոր Հայ ծխավաճառներու խանութները ։

Կեդրոնատեղին է Սարգսեան եւ Ընկ. Տպարանը, Պապը-Ալի ճատտէսի Թիւ 38։

Իսկ Իզմիրի մէջ Այի Եօրկի փողոց Գ. Պաշպազիրկեանի խանութը և Հայոց Առաջնորդարանին դիմացը ծխավաճառ Տիգրան Տէր-Մաթէոսեանի խանութը ։

Մ. ԱՆԹՈՒԱՆ ՄԱՔԱՍՏԱՐ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Պահճէ-Գաբու, Գասապեան խան

Պատիւ ունի ծանուցանել Բերայի պատ. յաճախորդներուն թէ՝ եղած կրկնակի խնդրանքներուն գոհացում տալու համար, ատամնաբուժական նոր դարմանատուն մըն ալ Բերա Գանդալը գեղարանին վրայ հաստատած է, ուր ամէն օր ժամ 8էն 12 (Ը. Ե.), կ'գտնուի ։ Այս առիթով բերուած գործիքները ամենակատարեալ ըլլալով, ակռայի ամէն տեսակ գործողութիւնները մեծ դիւրութեամբ և առանց ցաւի անմնավերջին մեթոտով կը կատարուին ։

Տ. ՏԱՅՐԵԱՆ
ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ
Գատը-Քէօյ իսկէլէ քէօշէսինտէ Էրմէնի քիլիսէսի սօգաղընտա ։

Հէր նէվի տիշ խասթալըգլարընը թէտավի իտէր, միւխթէլիֆ մատտէլէրլէ տիշ տօլտուրուր (ալթուն, բլաթին վէ սաիրէ)։ Ֆիաթլարը միւթէտիլ տիր։ Միւրաճաաթ իտէնլէրին ճիւմլէսի մէմնուն գալըրլար ։

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՐԷՔԵԱՍԸ
ՊԷՕՅԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷԲՕԶԻԹՕՍԸ

Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա Թօբալեան խանընտա Ն° 24

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա էն էսկի վէ էն զիյատէ էմնիյէթլի վէ չէօհրէթլի օլան Թօբալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընըն էսկի նամ վէ չէօհրէթ վէ իւնվանը վէ մէքեանը սալա թէպտիլ օլունմամըշ օլտուղը կիպի սահիպ վէ մուէսսիսի Գ. Էրմէնեան պիր գաթ տահա ինգիպաթ վէ ինթիզամը իտարէի խաթիքման իւլէ միւֆթէխիր տիր ։

Թօբալեան խանընտաքի մաղազա միւսթախտէմլէրինտէն պազըլարընըն օ ճիվարտա մուխթէլիֆ իսիմլէր իւլէ միւճէտտէտէն աչմըշ օլտուգլարը էլպիսէ մաղազալարընըն՝ Թօբալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասը իւլէ ասլա վէ զաթան իւթիրաք վէ միւնասիպէթ վէ իրթիպաթլարը օլմատըղընտան, միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին իղֆալ օլունմամաարադ Թօբալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլէրի թավսիյէ վէ իլան օլունուր ։

ՖԻՍԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ԳՐԱՍԷՐՆԵՐՈՒՆ

Պրն. Գ. Զարդարեան պատիւ ունի ձեզ ծանուցանել թէ՝

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ

Կը շարունակէ վաճառել ամէն տեսակ գիրքեր անմրցելի աժանութեամբ և կատարել գիրքի և տպագրական գործերու ամէն տեսակ յանձնարարութիւններ գնահատելի ուղղամտութեամբ ։

Ձմրան եղանակին համար վէպերու նոր մթերք մը վարձքով հասարակութեան տրամադրութեան տակ դրուած է ։

Լրագրա-գրական հաւաքածուներ, ամէն Թուականներու Արեւելք, 1887-96, Օրաթերթի 1892-96 ևն. ևն.։

Կազանդի առթիւ նուէրի օրացոյցեր և պօթագիրքեր կազմերու այլազանութեամբ,

Գրատունս մասնաւորապէս կը զբաղի նամակադրոշմներու առեւտուրով և կը գոհացնէ իրեն ուղղուած բոլոր հարցումներուն եթէ պատասխանի ծախսը (1 ղրշ. բուլ) ղրկուած ըլլայ ։

ԱՌԱՆՑ ԴՐԱՄԻ ԳԻՐՔԵՐ բոստայի նամակադրոշմներու փոխարէն որոնց արժէքը ձեռնհասօրէն կը գնահատուի ։

Կ. Պոլիս, Զաքմաքճըլար Թիւ 50, աղբիւրին դէմ,

Մ—ք:է:—ն բաժանորդ գրուիլ փափաքողներ, թող հաճին դիմել Սթասիօն փողոց Ջրավաճառ Ցակոբ աղայի ուրկէ կրնան բաժանորդագրուիլ ։ Թերթերը միշտ պիտի ստանան առաջին թրէնով ։

ՊԱԼԳԱՆ
ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ Ֆր. 7500000

1899տա	մէրի իւլ իճրա	էօմիւր սիկուրթասը	պէտէլի	Ֆրք.	19,534,276
»	»	եանկըն	»	» »	460,267,203
»	»	»	»	բրիմի »	1,433,965

Էօմ—ր խ—չէրինէ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ չէրաիթ իլէ սիկուրթա ագտ տէր

Եա—կըն— ե—րշէ հէր նէվի պինա վէ էշեա իւզէրինէ սիկուրթա ագտ իտէր։

Նա—լէյա—ր ե—ռ—րէն— ե—րշէ մալ, էվրագը նագտիյէ վէ վափօր սիկուրթալարը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½%, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաատէթտէ Գրէտի Լիօնէ, Լօնտրատա Անկլօ Աւսթրիան Պանգ, Սօֆեատա Պանգ Նասիօնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իչիւն միւստախտ վէ միւթէպէր քէֆալէթլի աճէնթէլէր արանըլըյօր. Թիւրքիա իչիւն ումումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէքեանի սօգագ, Ճէտիտ խան
Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիշ — Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ԹԱՐԻԶ ՍԷՐԳԻՍԻ ՌՈՒՄՈՒՄԻՍԻ
1900
ՍԱՏԷ, ՄԷԹԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ
ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԷՇՀՈՒՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ
ՆԻՒ-ՀՈՄ

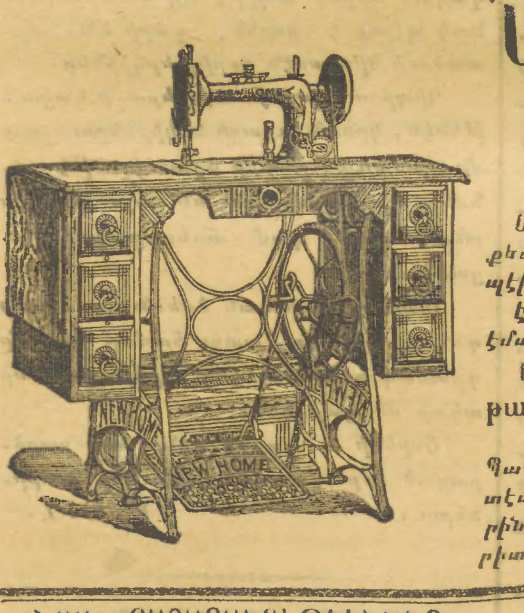

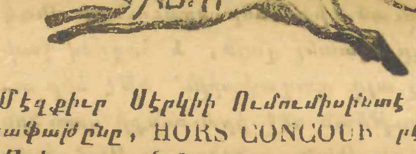

Մէզքիւր Սէրկիի Ումումիյէսինտէ իւ քեաֆայինը, HORS CONCOURS րէգապէթսիզ գազանմըշ տըր։
Էն ուֆագ յէֆքէլրուաթընա գատար էմլաքինա թէվէֆֆիւգ իտէր։
Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ աճէնթասը ԱՄԷՏԻՕ ՍԱԼՎԱԹՕՐ
Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպօլտա Պահճէ Գաբուսընտա, Համիտիյէ խանտէտիր, Ն° 7 Թրամուէյ խաթթը իւ վէ բինտէ։ Շուպէլէրի Իզմիրտէ. Մըսըր ... Աֆիօն Գարահիսարտա վէ սաիրէ

ԻԶՄԻՐԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՄԱՐ
ՑՕՔԹՕՐ

Եթէ կ'ուզէք առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու աղնիւ սիկառի թղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Յովսէփ Էլակէօզեանի

ՑՕՔԹՕՐ

անուն բուն խալական ամենաընտիր սիկառի թղթերը, որոնք եթէ ուրիշներէ ճշգրիտ առաւելութիւն մը ունին, այս է որ իր շահին մէկ մասը յատկացուած է տեղւոյս (Իզմիր) Ներսէսեան Որբանոցին։ Ամէն Հայ զայն գործածելով, թէ՛ ուղղակի նպաստած կ'ըլլայ գթասիրական հաստատութեան մը և թէ իր պէտքը լրացուցած։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Վաճառատունս կը գտնուի նաեւ ուրիշ սիկառի թղթեր։

Թէյ, Թէյ, Թէյ

Հնդկաստանի և Չինաստանի ամենաընտիր ԹԷՅԵՐԸ բերել տուած եմ։ Ձմեռուան այս ցուրտ օրերուն շատ յարմար կուգայ ստամոքսներ տաքցընելու։ Անարատ և մաքուր։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը միայն, ու յետոյ փոյթ եռանդն պիտի վազէք ինքնին։

Այս տեսակ գործերու մէջ իմ ունեցած բազմամեայ փորձառութիւնը կը բաւէ երաշխիք մը ըլլալ սիկառի թղթին և թէյին ազնուութեան։

Կը ծախուին՝
ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՋԵՂՉ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Իզմիր, Բէչարմագճըլար-Պազը
ՅՈՎՍԷՓ ԷԼԱԿԷՕԶԵԱՆԻ
Վաճառատունը։

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ՝ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը իր հռչակաւոր մեքենաներէն մինչեւ ցարդ 18 միլիոն մեքենայ ծախած է։
ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը զանազան արուեստահանդէսներու մէջ 400է աւելի շքադրամ և պատուոյ մրցանակ առած է։
Սոյն անհուն յաջողութիւնը զօրս և ոչ մէկ ուրիշ ընկերութիւն կարողացած է ձեռք բերել, ՍԻՆԿԷՐ մեքենայից գերազանցութեան արդիւնքն է։
Կեղծիքէն զգուշացէք. Սինկէրի ճշմարիտ մեքենաները կը կրեն իրենց վրայ դիմաց զետեղուած յատկանիշը և կը ծախուին միմիայն ի վաճառատանց

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐԻ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՔԱՅԻՆ, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԻՆ, ԵՒԼՆ.

Արեւելքի համար ընդհանուր վարչութիւն, Բերա, Դումպարաճի փողոցին անկիւնը գտնուած չէնքը։
Վաճառատունք ի Պոլիս՝ Բերա, Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դիմաց։ Ղալաթիա՝ Գարաքէօյ Թրամվէյի կայարանին դիմաց։ Պոլիս՝ Սուլթան Համամ և Սուլթան Պայազիտ։ Մասնաճիւղք՝ գաւառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ՀԱՃԻ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՕՂԼՈՒ
127, ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ ՃԱՏՏԷՍԻ, 127,

Բէտէբրիմտէն մէվրուս պիր սանաաթը Թէրագգըեաթը ֆէնիյէ իլէ միւթէնասիպ պիր տէրէճէյէ պէկա խուսուսընտա սօն տէրէճէ չալըշարագ իմալընա միւվաֆֆագ օլտուղըմ պօհալարը էն զիյատէ իսթիհսան սալին պիր հալէ կէթիրտիմ վէ միւշթէրիլէրիմին ճէլպը խօշնուտուր զըմնընտա զայէթ էհվէն պիր ֆիյաթ իլէ մէվգըյը ֆիրուխթա վազ էյլէտիմ։ Պօյամը Թագլիտէն բազարը րէվաճա չըգարըլան սախթէ պօյալարա ալտանմամասընը թավսիյէ իտէրիմ։ Տիւքքեանըմտա ՍԱՉ վէ ՍԱԳԱԼ պօյալարը հէր նէվի սաթըլըր։ Սաչ վէ խալիսա սագալընը պօհամըզ արզու իտէն զէվաթ տօղուան պէշ սէնէլիք պիր սաէրը մահսուլը օլան պու պօհաաան իսթիհմալ իտէճէք օլուրսա մէմնուն օլաճագլարընը պէեան էյլէրիմ։ Սըհհաթէ գաթիյէն մազարրաթը օլմատըղը կիպի Թաչրատան տաղրու մաղազամըզա միւրաճաաթ օլունտուգտա, սիպարըշ խուլէճէք պօհալար սուհուլէթլէ կէօնտէրիլիր։

ԹԱԳԼԻՏԻՆՏԷՆ ՍԱԳԸՆԸՆԸԶ 48—42

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԿՈԿՈՆՆԵՐ ԵՒ ԱԶՈՏ ՆՇՈՅԼՆԵՐ

Բանաստեղծական սիրուն կտորներ ու հաւաքածոյներ, որոնց հեղինակներն են Կեսարիոյ Ս. Կարապետ Վանքի աշակերտներէն Բարսեղ էֆ. Պ. Իսպէնճեան՝ հեղինակ «Ազոտ Նշոյլներ»ու և Ն. Տ. Եղիազարեան՝ հեղինակ «Կոկոններ»ու։ Տարեգլխոյ առթիւ գրքերու սովին մէջ, սոյն գեղեցիկ հրատարակութիւնք արժանի ընծայ մը կրնան ըլլալ։ «Ազոտ Նշոյլներ»ու հեղինակը 300 օրինակ նուիրած է Կեսարիոյ Ս. Կարապետի որբանոցին։ Կը գտնուի բոլոր հայ գրավաճառներու քով։
«Ազոտ Նշոյլներ»ու գինը 100 փարա, իսկ «Կոկոններ»ը 5 ղրշ.։ Մեծաքանակ գնողները պէտք է դիմեն Մեծ Աչըր էֆ. խան, թիւ 39։ 16—20

ՕԳՈՒԵՈՒՆՈՒԶ

Գումաշլարընըն տաեանըգլըլըղը վէ եարմազտա օլտուղու էլպիսէլէրին զարաֆէթ վէ մէթանէթիյլէ ումումըն մէմնունիյէթ վէ խօշնուտիսինի ճէլպէ մուվաֆֆագ օլան Գուեումճուլար չարշըսընտա, Թէրզի Պաշը սօգաղընտա, 14 նոմէրօլու ԿԱՅՍԷՐ նամ թէրզի մաղազասը սահիպի Գրիգոր Տր. Գասպարեան էֆ. պու տէֆա տախի գըշ միւնասիպէթիյլէ հէր պիր քիսէնէ վէ հէր պիր կուսթօյա էլվէրիշլի գումաշլար ճէլպ էյլէմիշ օլտուղունտան, ՈՒՃՈՒՈՒԶ, ԶԱՐԻՖ վէ ՄԷԹԻՆ էլպիսէ իտինմէք արզու իտէնլէր մէզքիւր մաղազայա պիր քէրրէ միւրաճաաթլարընտա պէեանաթըմըզըն սըհհէթինի թաստիք էճէտիքլէր տիր։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմաիլէյհ՝ օն պիր սէնէ տուգատտէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պաշ չահատէթնամէ, խուրուճ էթմիշ, վէ ղայրէթ ու իսթիգամէթիյլէ հէր քեսին հիւսնիւ թէվէճճիւհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, էրպապը նամուս վէ լիյագաթտան վէ պիրինճի սընըֆ տավա վէքիլլէրինտէն մաարուֆ պիր զաթ տըր։
Քէնտիլէրի հէր նէվի Շէրի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը տէրուհտէ իտէր։
Պիր մէչլիսը մալիւմ մուգաավէլէնամէ ալթը այլըգ վէ սէնէլիք ապօնէ գապուլ էյլէր։
Տավալարը հագգընտա մէճճանէն մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրէ պէյանը րէյ վէ իֆթայը մալիւմաթտան գաչընմազ։ Էգսէր տավալարտան բէշէն իւճրէթ ալմաղը կիպի, բէգ չօգլարընըտա սուլհէն թէսվիյէյէ գուսուր էյլէմէզ։ Սապահլարը սաաթ 2—6եա վէ աքշամլարը տախի 9—11է գատար եազըհանէսինտէ պուլունուր։
Իսթարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Միւսուլ խանընտա 22, 23 վէ 24 նումէրօլը օտալար տըր։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԱՆՏ Ս. ԽԱՆՃԵԱՆ
ԱՇԽԱՐՀԳՐ. ՄԻՋԻՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

1Սաօւ, ԺԶ-240 էջ, բազմաթիւ պատկերներով և 2 քարտէսներով,
—« Գին 5 ՂՐՇ. »—

ՆՇԱՆ-ՊԱՊԻԿԵԱՆ Նորահաստատ գրատունը գոհ սրտով կը ծանուցանէ թէ կրցած է ամբողջովին «Նոր ուղղութիւն»ով ու «Նոր մեթոտ»ով Աշխարհագրութիւն մը հրապարակ հանել։

Ափսոս, բայց ամբողջական տեղեկութիւններ Բնական Աշխարհագրութեան վրայ, Քաղաքական Աշխարհագրութեան անհրաժեշտ ու էական ծանօթութիւնները միայն, առանց սակայն ո՛ և է չորութեան սիրելի պիտի ընեն այս գիրքը աշակերտին և ուսուցիչին համար ալ միանգամայն։

Ամէն խնամք տարուած է աշակերտին միշտ նոր նոր փնտռել դրդելու։

Միւրայն մեր այս գիրքէն հաւաքած պատրաստուած «բոլորովին նոր» բազմաթիւ պատկերներ աւելի կը դիւրընցնեն բնագրին «ամբողջական» հասկացողութիւնը։

Վստահութեամբ կրնանք ըսել թէ նոյն իսկ շատ հարեւանցի ակնարկ մը, պիտի կրնայ համոզել ընթերցողը, թէ «բացարձակապէս» նոր փորձ մըն է մեր այս աշխատութիւնը։

Հասցէ՝
Գրատուն ՆՇԱՆ ՊԱՊԻԿԵԱՆ
Կ. Պոլիս, 60, Էսկի-Զապթիէ ճամբէքի.

ԷՆԿԻՒՐԻԻ մեր բաժանորդներէն կը խնդրուի իրենց հաշիւները կարգադրել «Մանզումէ»ի գործակալ Դանիէլ էֆ. Աչըգեանի հետ։

ԶԱՏՐԳԻՒՂԻ ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մ—ն—ւ—է՝ Գատը գիւղ, եկեղեցիին դիմացը Զալուքճեան գեղարանը կը գտնուի ամէն առտու, ուր կրնան դիմել նաեւ բաժանորդագրուիլ փափաքողները։

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

)(88)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ՎԷՊ ՏՕՀՄԱՑԻՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԹ

Դերձակուհիին ուրախութիւնը չափ չունէր, Ատրինէի գնահատումը, հիացումն ու շնորհակալիքը, ամէնէն մեծ փոխարինութիւնն էր զոր կարելի ըլլար ընծայել Վանէի ։ Ինք որ այնչափ հակառակած, ընդդիմացած էր իր զաւկին, մինչեւ իսկ ծանր ակնարկութիւններ ըրած էր Ատրինէի անունը մոռցնել տալու համար անոր, հիմա արժէքաւոր, խրոխտ աղջկան կողմէն նկարին ընծայուած կարեւորութիւնը տեսնելով սիրտ կ'առնէր, կը զգար իր սխալ ըմբռնումը որուն հետեւած էր այս խնդիրին մէջ, և կամաց կամաց կը սկսէր հաւատալ որ, Վանէի դատաստաններն իրմէ հասուն էին, և թէ՝ ամէն բան կարելի էր յուսալ այսչափ համակրանքով սկսուած յառաջաբանէ մը ։

Ալ գաղտնիք չի կար դերձակուհիին ու զաւկին միջեւ, թէեւ բացարձակ խոստովանութիւն չէր ըրած երիտասարդն, սակայն չանոր մտածումն, ընթացքն ու խօսակցութիւնները կը պարզէին իր սիրալիր զգացումներն Տագրեանի աղջկան նկատմամբ որուն փոխադարձ համակրանքէն արբշիռ՝ հիմակուընէ իսկ փայլուն ապագայի մը երազով կը սկսէր օրօրուիլ դերձակուհին՝ գեղանի աղջկան առջեւ ։

Միւս կողմէ սակայն Տիկին Տագրեան զոհ չէր Ատրինէի ընթացքէն, այսչափ համակրանք շատ կը գտնէր և չէր ներեր որ աղջիկը ընտանութիւն արտայայտէ երիտասարդի մը որ խնդրոյ նիւթ եղած էր իրենց տան մէջ և հայրը համակրանք չէր տածեր անոր նկատմամբ ։ Այս ամէնը թէեւ կը խորհէր տանտիրուհին, սակայն կանխահաս կը սպէր դժգոհանքը զգացնել Ատրինէի քանի որ քննադատելի բան մը չի կար դեռ անոր ընթացքին մէջ և արգելք դնել, պարզապէս կարեւորութիւն տալ պիտի ըլլար պատկերահանին ։

Դերձակուհին մեկնելէն ետք, տանտիրուհին լուրջ դէմքով մը.

—Մէջ տեղէն վերցուր աս պատկերը Ատրինէ՛, ըսաւ, հօրդ բնաւորութիւնը գիտես, հիմա պիտի գայ աշխարհք իրար անցնէ ։

—Բայց շատ աղուոր նկարեր է մայր հաւատա որ այսչափ յաջող պատկեր գծող մը մեծ ապագայ ունի իր առջին ։

—Հասկցա՛նք, մեզի ի՛նչ, մենք նայելու ենք որ հայրդ չի վշտացնենք. քանի որ չիգիտեր՝ դպաւ տալ պատկերը, վերցուր մէջտեղէն երթայ ։

Ատրինէ չ'ընդդիմացաւ մօրը, ներջամնակը տարաւ պատկերն ու իրեն յատուկ հանդերձարանին մէջ գեղեցիկ կախելով կրկին շարունակեց իր հիացման քննութիւնները ։

Մանկամարդ աղջիկը պէտք մը կը զգար հիմա, անդիմադրելի պէտք մը, անպատճառ Վանէն տեսնելու և անձամբ շնորհաւորելու մեծ արուեստագէտը որ հնազանդ կը վախճանէր աչքին ։

Ատրինէ օգնեց օր. Տագրեանին, Բերայի դպրոցներու նախկին աշակերտուհիներ՝ որոնց մէջ էին նաեւ Ատրինէ և ուրիշ շատ մը բարեկեցիկ ընտանեաց աղջիկներ, այն տարի անձնուիրաբար ձեռնարկած էին պալօ մը կազմակերպել ի նպաստ աշակերտուհեաց, որոնց ձեռագործները պիտի ծախուէին վարժարանին սրահին մէջ ։ Աշխատութիւնը, իրարանցումն ու ոգեւորութիւնը մեծ էր հարուստ զաւակներուն մէջ, ամէնքն ալ թէ նիւթապէս կ'օգնէին և թէ կարգադրութիւններուն կը հսկէին անթերի հանդէս մը սարքելու տենչով ։

Պալօյին անունը արդէն շաբաթներ առաջ ձանձնուած էր հասարակութեան միջեւ ու ամէն մարդ պատրաստակամութիւն կը յայտնէր այնչափ հոգածութեամբ պատրաստուած այս բարեգործական ձեռնարկը քաջալերելու ։ Երիտասարդներ մանաւանդ խնայողութիւն կ'ընէին, կարելի եղածին չափ շատ բան գնելու մեծահարուստ ընտանեաց աղջիկներու ձեռքէն ։

Վերջապէս եկաւ սպասուած օրը ու Տիկին Տագրեան՝ Ատրինէին ու դաստիարակուհիին առած որոշեալ ժամանակէն մէկ երկու ժամ առաջ գնաց հանդիսասրահ ուր միւս անդամուհիներ եւ իրենց մայրերը ընկերակցութեամբ փութացած էին վերջնական կարգադրութիւններն ընելու ։

Հանդէսն սկսաւ երգերով, նուագներով, ճառերով ։ Ատրինէ որ պաշտօնին բերմունքով միշտ սրահը կը գըտնէր, հեռուն հանդիսականներուն մէջ, նշմարեց Վանէն ու խռովոյն այլայլեցաւ. Թէեւ կը յուսար որ պատկերահանը գար հոն, սակայն անոր անակնկալ երեւնալը տարօրինակ ազդեցութիւն ըրաւ վրան ։ Ալ պալօ, հանդէս, բարեգործութիւն ամէն բան մոռցաւ և թէեւ ակամայ՝ բայց միշտ երիտասարդին վրայ կը խորհէր գաղտագողի դիտելով զայն ։

Պատկերահանը՝ պատահաբար չէր եկած հոն, մայրն հաղորդած էր իրեն Ատրինէի զմայլանքն ու հիացումն իր տաղանդին վրայ և միեւնոյն ժամանակ շնորհակալութիւնը զոր այնչափ համակրանօք յանձնարարած էր իրեն ։ Երիտասարդը այս ամէնէն և մանաւանդ Տագրեանի խիստ ընթացքէն կը հետեւցնէր որ Ատրինէ ալ հաղորդ էր իր զգացումներուն, և թէ ծնողացը խստութիւններուն չենթարկուելու համար միայն անտարբերութիւն կը կեղծէր իր մասին ։

Այսչափ յոյս մը թէեւ ըլլար տարտամ ու խախուտ, բաւական էր ո և է երիտասարդի, ամբողջ ուշադրութեամբ փարելու իր հետապնդած իտէալին ։ Եւ Վանէ հիմա ամբողջ կարողութիւնն Ատրինէի նուիրած՝ աւագ կարեւորութիւն կ'ընծայէր այն ամէն բաներուն որոնք կապ ունին ային իր սրտին պաշտածին հետ ։ Պազարը որուն մէջ մեծ բաժին ունէր օր. Տագրեան, բնականաբար ամէնէն աւելի զինք կը շահագրգռէր ուր արտասովոր փութացած էր Ատրինէի մէկ ժպիտին արժանանալու հաւատքով ։

Պայմանադրական արարողութիւններէ ետք, ցուցադրութիւնը բացուած հռչակուեցաւ և գնորդներ սկսան հետաքրքրութեամբ դիտել ի տես կախուած առարկաները գնումներ ընելով անոնցմէ, մինչդեռ սրահին մէկ հողմէ փոքրիկ վիճակահանութիւն մը կը կատարուէր հանդէսը կազմակերպողներուն կողմէ ի նպաստ դպրոցին ։

(Շարունակելի)